

KERKBEHEER

In deze uitgave o.a.:

- Verslag van het door het hoofdbestuur van de VKB over 2010 gevoerde beleid en rekening en verantwoording over het in 2010 gevoerde financiële beheer.
- De onderwerpen waarover het hoofdbestuur tijdens de vergadering van 12 februari 2011 zoal sprak.
- Aandacht voor het VKB-Congres dat op 9 april 2011 in "De Reehorst" te Ede zal worden gehouden.
- Laatste deel van het verslag van de in 2010 gehouden voorlichtingsbijeenkomsten aan beheerders van kerkelijke begraafplaatsen.

VERENIGING VOOR
KERKRENTMEESTERLIJK
BEHEER IN DE PKN

van hoogeverst architecten

Bureau voor Architectuur en Restauratie
Bureau voor Consultancy
Bureau voor Architectuurhistorie Kariatiden

Van Hoogeverst Architecten maakt plannen voor restauratie, nieuwbouw, onderhoud, herinrichting en herbestemming van kerkgebouwen. Uitgaande van duurzame oplossingen wordt het bouwproces door ons bureau begeleid van ontwerp tot en met oplevering van het werk.

Van Hoogeverst Architecten BV
Westsingel 9 / 3811 BA Amersfoort
T 033 - 463 17 05 / E bureau@vanhoogeverst.nl

www.vanhoogeverst.nl / www.bouwenophistorie.nl

KERKORGELBOUWERS

J.L. VAN DEN HEUVEL

vdheuvel.orgelbouw@wxs.nl
<http://vandenheuvel-orgelbouw.nl>

AMSTELWIJCKWEG 44 3316 BB DORDRECHT TEL. 078-6 17 95 40

De kracht in vellen offset.

 Roto Smeets

Roto Smeets Grafiservices

Grafiservices

Een bedrijf dat vecht voor de successen van zijn klanten. Of het nu gaat om vellen offset, pre-media, nabewerking, pre-distributie of distributie... Superstrong, sharp, safe & fast.

T 030 - 282 28 22
T 040 - 250 50 00

www.rsgrafiservices.nl

SLOOFF - ORGELBOUW

www.sloofforgelbouw.nl

Luijtenstraat 17
2941 CE Lekkerkerk

Tel.: 0180—68 15 62
e-mail: info@sloofforgelbouw.nl

Nieuwbouw
Restauratie
Stemmen en
Onderhoud

Bedankt Kerkrentmeesters !!!

Dat u ons nomineert als beste leverancier van kerkgeluidsinstallaties...

een POWERVOICE® digitale kerkversterker van CANTOR is nodig als u sublieme verstaanbaarheid van spraak en muziek in uw galmrijke kerkzaal wenst. Predikanten roemen de grote bewegingsvrijheid die zij hebben met onze CANTOR microfoons

dialogo church sound

**T: 040- 2420840 E: info@cantorsound.nl Website: www.cantorsound.nl
Een informatiepakket vraagt u aan via info@cantorsound.nl of ☎ 040- 2420840**

Aanbevolen door kerkrentmeesters als het om tientallen jaren zekerheid gaat

SKG

Zorgeloos betalingsverkeer?

PKN kerken kunnen bij Stichting Kerkelijk Geldbeheer sparen, lenen en hun betalingsverkeer regelen. Bovendien biedt SKG Online u de mogelijkheid digitaal betalingen te verrichten. SKG werkt zonder winstoogmerk. Met gunstige rentepercentages en lage kosten voor betalingsverkeer.

Want ons motto is: *Geld van de kerk voor de kerk!*

www.skggouda.nl

Kreuzen Begraafplaatsbeheer

J.Boekhout, Postbus 195,
8330 AD Steenwijk
mobiel: 06-53444912
Fax (0521)382845
KvK Meppel 04059729
info@kreuzen-begraafplaatsbeheer.nl

Ons bedrijf voert diensten/werkzaamheden uit op zowel kerkelijke-, particuliere- als gemeentelijke begraafplaatsen:

- Het opgraven en ruimen van begraafplaatsen inclusief onverteerde stoffelijke resten en het desinfecteren,
- Opgraving van stoffelijke resten binnen de grafurstermijn, volgens de richtlijnen van de milieu-inspectie,
- Opgraving in geval van eindbestemmingwijzigingen,
- Het overbrengen en herbegraven van stoffelijke resten na opgraving,
- Al onze medewerkers zijn VCA gecertificeerd.

Gaarne bieden wij u onze diensten aan en brengen, op uw verzoek, vrijblijvend een offerte uit.

www.kreuzen-begraafplaatsbeheer.nl

dekkerdrukwerken

hortensiastraat 10, 8903 JN leeuwarden
telefoon: (058) 233 00 00 www.dekkerdrukwerken.nl
u kunt nu ook via onze website bestellen, zie "webdrukkerij"

VOORDELIGE COLLECTEBONNEN

1,00	1,25	1,50	2,00	2,50	5,00
1,00	COLLECTEBONNEN				5,00

VELLEMA TORENUURWERKEN

Vellema Torenuurwerken is al meer dan zestig jaar gespecialiseerd in reparatie, restauratie en periodiek onderhoud van (monumentale) torenuurwerken en klokken. Vellema combineert kennis en respect voor historische- en monumentale waarde met de vele mogelijkheden van toepassing van eigentijdse (automatiserings)technieken.

Kijk op onze website voor meer informatie of bel ons voor een vrijblijvende afspraak: **0518 43 22 99**.

VELLEMA
TORENUURWERKEN

UNETO-VNI

VELLEMA. PASSIE VOOR MENS EN TECHNIEK.

VELLEMA TORENUURWERKEN - GRIENEDYK 48 - HALLUM - WWW.VELLEMA.NL

Kerkkroonluchters, restauraties, gieterij en techniek

Als laatste bedrijf in Nederland produceert Brink & van Keulen in haar gieterij al decennia op ambachtelijke wijze authentieke koperen kroonluchters. Ruim honderd authentieke modellen, waarvan de spanwijdte variëren van 37 cm tot 230 cm. Stuk voor stuk massief koperen kunstwerken, die generaties meegaan.

Onze referenties omvatten vele kerken en gebouwen waaronder nagenoeg alle grote kerken in Nederland zoals De Nieuwe Kerk te Amsterdam, De Nieuwe Kerk te Delft, De Laurenskerk te Rotterdam enzovoort.

Ook op het gebied van restauraties hebben wij een lange lijst met kerken, waar de oude en vaak incomplete kronen, na een grondige opknapbeurt, weer in hun volle glorie de kerken sieren. De door Brink & van Keulen gehanteerde werkwijze wordt aanbevolen door monumentenzorg, omdat de levensduur van de kronen hierbij langer is dan bij poetsen.

Behalve grote kerkkronen hebben wij een groot aantal kleinere modellen voor luxe woningen, raadszalen en andere monumentale en representatieve ruimtes.

Graag sturen wij onze catalogus of bezoeken wij u vrijblijvend voor een advies.

U kunt ook een afspraak maken voor een rondleiding door onze kopergieterij, waar u kunt zien hoe deze kroonluchters nog steeds voldoende het eeuwenoude ambacht worden gemaakt.

Brink & van Keulen 1646 b.v.
Generatorstraat 17
1014 AT Amsterdam
Tel: 020-7370230
e-mail: info@brinkenvankeulen.nl
website: www.brinkenvankeulen.nl

KERKBEHEER

Colofon

Dagelijks bestuur VKB

Mr. P.A. de Lange, Mijnsheerenland, voorzitter
Mr. J.G.H. Krajenbrink, Oegstgeest, vice-voorzitter
Drs. C. de Raadt, Bodegraven, secretaris
W.G. Roseboom, Nieuwegein, 2e secretaris-penningmeester
Ing. D.J. van Cuilenburg AA/MA, Leiden, penningmeester
mevr. E.J. Steensma-Dijk, Buitenpost, lid en
M.G.R. Barendrecht, Maassluis, lid

Ereleden

D.G. Bijl, Th.L. van Hazel en
drs. G. van Soest

Redactie

W.G. Roseboom, voorzitter, J.C. Riemersma,
H.L. Roth en R.M. Belder, eindredacteur

Centraal Bureau

Nicolaas Maessingel 271D,
3311 KS Dordrecht
E-mail: info@kerkrentmeester.nl;
Tel. 078 - 639 36 66, fax. 078 - 631 59 49
Website: www.kerkrentmeester.nl

Postadres administratie en redactie

Postbus 176, 3300 AD Dordrecht

Abonnementen

Abonnementsprijs per jaar voor leden van de VKB: 1 t/m 5 abonnementen € 22,- per abonnement; 6 t/m 10 abonnementen € 20,- per abonnement en 11 en meer abonnementen € 18,- per abonnement. Abonnementsprijs voor niet-leden € 25,- per abonnement.
Deze prijzen zijn exclusief 6 pct. BTW.
ISSN 1568-8712

Vormgeving

Grafisch Bureau DUS BV, Rotterdam

Druk

Roto Smeets GrafiServices

Oplage

7.000 ex.
© maart 2011

INHOUDSOPGAVE

Elkaar kennen	87
Handleiding t.d.v. kerkrentmeesters	87
Jaarverslag 2010 van het hoofdbestuur van de VKB	88
Voorjaarsvergadering afdelingen Groningen en Zeeland	93
Jaarrekening 2010 van de VKB	94
Begroting 2011 van de VKB	96
Voorstel contributie 2011	97
De orgelbank	97
Kalender voor de kerkrentmeesters	97
Nieuwe restauratieregeling voor rijksmonumenten	98
Actualiteiten uit het hoofdbestuur	99
Voorlichtingsboekje "Ruimte"	100
Agenda voor het VKB-congres op 9 april 2011	101
Voor aankondiging hoofdinleiding en inleidingen workshops	103
Giftenaftrek vrijwilligers ANBI	106
Bijdrage RABO-bank in AED-apparaten	106
Verslag voorlichtingsbijeenkomsten VKB beheerders kerkelijke begraafplaatsen (slot)	107
A.W. Riks uit Vlagtwedde 65 jaar organist	108
Herbestemming redt monumenten	109
Nieuw kerkelijk centrum protestantse gemeente Heerenveen	109
Historische kerk Oost-Souburg klaar	109
Draaginsignes bij jubilea	110

Mr. P.A. de Lange

De Dienstenorganisatie is momenteel hard aan de slag om de LedenRegistratie Protestantse Kerk (LRP) uit te rollen naar de gemeenten. De knop is omgezet en het nieuwe systeem is ingevoerd. Ondersteund door trainers en vrijwilligers in regioteams worden de gemeenten gefaseerd overgezet naar de nieuwe manier van werken in de nieuwe software.

En tussen de gemeenten zitten grote onderlinge verschillen. Er zijn enkelvoudige gemeenten, gemeenten met wijkgemeenten, "papiergemeenten" die nog met formulieren werken, gemeenten die de geldwerving (onder andere de actie Kerkbalans of de Solidariteitskas) via de ledenregistratie doen.

Dat vraagt ook lokaal om een stuk organisatie. Meer dan voorheen moet er worden gelet op de samenhang op het gebied van ledenadministratie, financiën en pastoraat. Met name het pastoraat heeft een sterker accent gekregen. Zo kunnen de pastoraal actieven bijvoorbeeld de gegevens van huisbezoeken beheren. In een systeem waarin meer mensen samenwerken is het zaak om goed te kijken naar de autorisatie. Niet iedereen mag alle gegevens muteren en/of inzien. Een tabel met: "Wie ziet wat?" vindt u aan in de brochure over de LRP. Deze brochure en veel andere informatie treft u aan op de specifieke website van het LRP-netwerk — een platform voor LRP-gebruikers (<http://lrp-netwerk.pkn.nl/>). Via het LRP-netwerk kunt u ook de trainingen boeken (via de lokaal beheerder).

Voor de kerkrentmeesters is het onder meer van belang om mee te denken over een goede personele invulling van de functie "lokaal beheerder". Als er geen lokaal beheerder bekend is van een gemeente, dan is de kerkenraad (scriba) het eerste aanspreekpunt voor LRP. In dat geval krijgt de kerkenraad alle informatie toegestuurd. Vanuit de optiek van het college — en belast met de verzorging van het beheer — lijkt me dat geen goede zaak.

Inmiddels is duidelijk dat het om meer dan een technisch verhaal gaat. Er is wel sprake van een systeem, maar ook

Elkaar kennen

van mensen met kennis en kunde en van procedures en werkafspraken. Maar daarnaast wordt ook duidelijk dat het om bestandsonderhoud gaat. De bekende lokale en centrale bestanden worden samengevoegd in één bestand. Dan wordt ook duidelijk of er verschillen zijn ontstaan tussen de twee bestanden — en de eerste ervaringen wijzen erop dat er veel bestandsonderhoud te doen is! Een proefconversie kan daar zicht op geven. Ook moeten lokale gegevens soms opnieuw worden ingebracht in het nieuwe bestand. Kortom, een project om niet te onderschatten. Het projectdoel is de moeite waard: een eigentijdse ledenregistratie met veel meer mogelijkheden dan nu om mensen en groepen in de gemeente te bereiken en te benaderen: pastoraal en uit hoofde van de geldwerving. Uiteindelijk is de ledenregistratie een hulpmiddel om mensen te kennen.

We schreven hier al kort over in de voorzitterscolumn van vorige maand. Ook dat we er, gelet op de actualiteit van het onderwerp, in een plenaire workshop aandacht aan besteden tijdens het VKB-congres op zaterdag 9 april a.s. in Ede. Tijdens ons bestuurlijk overleg met het bestuur van de Dienstenorganisatie begrepen we dat de dienstenorganisatie er iets speciaals van wil maken; het precieze hoe en wat kan nog niet worden onthuld — dus laat u verrassen! Ook voorzien de plannen erin dat u op de beurs met het systeem kennis kunt maken.

Kerkerbanken (ter overname)

De „Open Hof Kerk“ van de protestantse gemeente te Aalsmeer wordt heringericht.

Daardoor komen de kerkerbanken ter overname beschikbaar. In totaal bieden zij plaats aan 400 personen. Gemakkelijk in lengte aan te passen. Deelverkoop is mogelijk.

Prijs tegen elk aannemelijk bod.

Op de website van de kerk, www.pgaalsmeer.nl treft u foto's aan.

Nadere inlichtingen worden verstrekt door de koster, de heer T. van der Hout, tel.: 06-13795146.

In het najaar van 2010 verscheen de 19^e en herziene druk van de

Handleiding ten dienste van kerkrentmeesters

Voor de kerkrentmeesters is dit een onmisbaar naslagwerk waarin vrijwel alle onderwerpen worden besproken waarmee de kerkrentmeester dagelijks te maken kan hebben. Prijs € 10,50 excl. 6 pct. BTW en porti.

Bestellingen te richten aan: VKB, Postbus 176, 3300 AD Dordrecht, tel. 078 – 63 93 666,
e-mail info@kerkerrentmeester.nl.

Maakt de kerk haar religieuze schat te gelde?

Algemeen

De VKB bestond op 1 januari van het verslagjaar 5 jaar: haar eerste lustrum. In het decembernummer van "Kerkbeheer" geven enkele personen hun kijk op de huidige Vereniging.

Naast de vele andere zaken springen in het verslagjaar 2010 in ieder geval de volgende twee markante zaken extra in het oog: het VKB-symposium "Kansen voor Kerken!" op 23 maart 2010 en het afscheid van Rook Belder na meer dan 45 jaar in dienst van de VVK en de VKB.

Een symposium is op zich geen unieke gebeurtenis. Het symposium "Kansen voor Kerken!" in het Academiegebouw in Utrecht markeerde daarentegen voor de Vereniging wel een belangrijke mijlpaal. In het kader van de bestuurlijke vernieuwing is gedefinieerd dat de VKB invloedrijk wil zijn naar buiten en naar binnen. "Kansen voor Kerken!" was bij uitstek een gelegenheid om in samenwerking met diverse kerkverbanden na te denken over de materie van gemeente-zijn, van samenwerking, met aandacht voor cijfers, visie en organisatie. Het symposium wierp een steen in de vijver en nodigt uit tot verdere bezinning in gemeenten en in de kerk. De resultaten zijn gebundeld in de brochure "Kansen voor Kerken!" Bovendien bood het symposium een passende gelegenheid om aandacht te schenken aan het afscheid van de heer D.G. Bijl - die voor zijn bijzondere verdiensten tijdens de algemene vergadering in april werd benoemd tot erelid van de VKB.

Tijdens een drukke afscheidsreceptie in "Bellevue Groothoofd" te Dordrecht nam Rook Belder op 21 mei 2010 "officieel" afscheid van de VKB wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Officieel staat tussen aanhalingstekens, want Rook Belder blijft als vrijwilliger nog aan de Vereniging verbonden. In een periode van ruim 45 jaar in dienst van de kerk heeft Rook Belder veel zien veranderen. Zijn herinneringen aan deze tijd zijn te lezen in het interview in "Kerkbeheer" van oktober 2010.

van de financiële enquête naar de situatie in de plaatselijke gemeenten door de heer G.L. Westerveld. De pijn in de gemeenten zit met name in de exploitatie en het verwachte begrotingsresultaat; de situatie van de balans is gemiddeld veel florisanter. Na de ledenvergadering met het huishoudelijke gedeelte was er ruime aandacht voor het jaarthema van de VKB: "Geld — het huishoudboekje op orde?". De hoofdinleiding met als titel: "Maakt de kerk haar religieuze schat voldoende te gelde" werd uitgesproken door drs. W.R.C. Sterk, lid van de CDA-fractie in de Tweede Kamer. Vanuit de waarde van parochies en kerken in de samenleving, stond de inleider stil bij het culturele, het sociale en spirituele kapitaal van de kerken.

Na de inleiding volgde een gedachtewisseling over dit onderwerp onder leiding van de heer drs. G. van Soest, erelid van de VKB. In de gedachtewisseling werd naast de spirituele dimensie van het kapitaal van de kerk ook aandacht gevraagd voor zaken als subsidieregelingen van de overheid.

Vervolgens waren er vijf workshops: "Sparen en beleggen" (de heer T.H. Copier); "Risico en verzekeren" (de heer S. Kadijk); "Financiën van de landelijke kerk — met betrekking tot de plaatselijke gemeente" (de heer H. Feenstra); "Geld voor monumentale gebouwen" (de heer P. van der Gijp) en "Geldwerving" (de heer drs. E. van Rijssen MBA). Tijdens het congres was er gelegenheid voor de aanwezigen om de stands van de exposanten te bezoeken, het vakmanschap te bewonderen en informatie in te winnen. Inmiddels een gewaardeerd onderdeel van het VKB-congres.

In zijn jaarrede sprak de voorzitter, de heer mr. P.A. de Lange, ook over het jaarthema. Hij legde het accent bij zowel kruis én munt, je geld en je leven. Kerkrentmeesters staan voor de uitdaging om betrouwbaar, goed, zorgvuldig en nauwgezet met de aan hun zorg toevertrouwde middelen om te gaan. Maar dan niet met het oog op het geld alleen, maar om het geld dienstbaar te maken aan het leven en werken van de gemeente. Aanhakend bij het VKB-symposium "Kansen voor Kerken!" trok de voorzitter van de Vereniging lijnen vanuit de begrippen "missie-visie-strategie-doelen".

Financiën van de Kerk

De financiën van de landelijke kerk zijn in het hoofdbestuur aan de orde geweest. Het ging daarbij vooral over de financiële cijfers van de kerk en de dienstenorganisatie over 2009. Vanuit het hoofdbestuur zijn daar — gedeeltelijk als voorzet vanuit de beleidsvoorbereidende commissie Financiën en Fiscale Zaken (FFZ) — enkele bestuurlijke en inhoudelijke kanttekeningen bij geplaatst. Deze kanttekeningen zijn onder de aandacht gebracht van het bestuur van de dienstenorganisatie.

Beleidsaangelegenheden

Geld

Op 17 april 2010 werd in "De Reehorst" te Ede het VKB-Congres gehouden. Aan het slot van de ledenvergadering was er een nieuw element: een impressie van de uitkomsten

Mensen

De landelijke kerk is bezig met het meerjarige project "De hand aan de ploeg". Dit project heeft verschillende thema's, zoals permanente educatie, het werk van de hbo-theoloog, samenwerking tussen gemeenten etc. Zoals het er nu uitziet, krijgt de synode tot het voorjaar van 2012 diverse voortgangsrapporthages en besluitvoorstellen voorgelegd. Om als Vereniging te kunnen beoordelen of de richting die door de synode wordt uitgezet in overeenstemming is met het verenigingsbeleid, heeft de beleidsvoorbereidende commissie Mensen (BCM) in een notitie de diverse aandachtspunten en uitgangspunten bij de thema's vastgelegd. Aan de hand van stellingen werd in de junivergadering van het hoofdbestuur door de bestuursleden gedebatteerd over de in de notitie genoemde onderwerpen.

Bij het arbeidsvoorwaardenoverleg was er in 2010 veel aandacht voor de invoering van de middelloonregeling voor het pensioen van de predikanten. Het Pensioenfonds Predikanten was één van de weinige middelgrote pensioenfonds die nog een eindloonregeling uitvoerden. De ingangsdatum van de nieuwe regeling is 1 januari 2011.

Vanuit de besluiten in het kader van de bestuurlijke vernieuwing is één van de aandachtsgebieden de aanwezigheid van bepaalde vaardigheden en deskundigheden in het bestuur. Onderwerpen die daarbij aan de orde komen zijn profielen en het houden van voortgangsgesprekken. In 2010 zijn daar de eerste stappen bij gezet. Een functieprofiel is een belangrijk instrument bij het zoeken van nieuwe bestuurders.

Het jaar 2011 is uitgeroepen tot het Europees jaar van het Vrijwilligerswerk. Binnen de VKB is vanuit het thema "Mensen" een project gestart om in samenwerking met de kerk te werken aan actuele handvatten voor de plaatselijke gemeenten.

Gebouwen en monumenten

De verwachting dat er in tien jaar ongeveer 1.000 kerkgebouwen aan hun oorspronkelijke bestemming worden onttrokken — een verwachting die voornamelijk wat overtrokken lijkt, maar wel een eigen leven is gaan leiden — heeft een krachtige impuls gegeven aan het nadenken over herbestemming en afstoten van kerkgebouwen. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), de Vereniging van Beheerders van Monumentale Kerkgebouwen in Nederland (VBMK), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en ook de VKB zijn meer expliciet gaan nadenken over de toekomst van kerkgebouwen. De landelijke kerk werkt momenteel aan een handboek Herbestemming kerkgebouwen. Vanuit de VKB wordt er door de heer W.J.J. Boot geparticipeerd in dit project. Naar verwachting zal het handboek medio 2011 beschikbaar komen.

Het Overlegorgaan Stichtingen Behoud Kerkelijke Gebouwen (SBKG-en) van onze Vereniging, dat tweemaal per jaar bijeenkomt met de Commissie Gebouwen en Monumenten, is een belangrijk platform voor het uitwisselen van kennis en kunde op het gebied van gebouwen en monumenten.

Naast aandacht voor het onroerende religieuze erfgoed komt er ook steeds meer aandacht voor kerkinterieurs en roerend religieus erfgoed. Op 1 juli 2010 is Museum Catharijneconvent samen met de Stichting Kerkelijk Kunstbezit in Nederland (SKKN) gestart met het project "Roerend Religieus Erfgoed". Dit initiatief is aanbevolen bij de leden van de Vereniging en het Centraal Bureau heeft de verzending van de vragenlijsten verzorgd. Uitkomsten van het project komen in 2011 beschikbaar.

Kerkelijke begraafplaatsen

In het vorige jaarverslag kon worden gemeld dat de samenstelling van het Vademecum Kerkelijke Begraafplaatsen kon worden afgerond. Eind januari 2010 is het Vademecum uitgekomen. Dankzij een subsidie van de Stichting Stormbrand kon deze — in full color uitgevoerde — publicatie tot stand komen. De colleges van kerkrentmeesters die een begraafplaats exploiteren kregen één gratis exemplaar. De meeste exemplaren zijn verspreid tijdens de drie voorlichtingsbijeenkomsten in mei. Het Vademecum is een karakteristiek voorbeeld van het grotere accent op het kennisinstituut binnen de Vereniging. Een belangrijk en praktisch onderdeel van het Vademecum zijn de diverse modellen.

De drie regionale voorlichtingsbijeenkomsten in mei zijn in totaal door ongeveer 350 kerkrentmeesters bezocht. Diverse onderwerpen kwamen aan de orde, onder meer een actueel onderwerp als de diverse wijzigingen per 1 januari 2010 in de Wet op de lijkbezorging en meer regelmatig terugkerende vragen inzake exploitatie en beheer van kerkelijke begraafplaatsen.

In onze kerk zijn er ongeveer 450 plaatselijke gemeenten die een kerkelijke begraafplaats exploiteren. De Commissie Beheer Kerkelijke Begraafplaatsen van onze Vereniging, die de colleges van kerkrentmeesters met raad en daad bij deze zaken terzijde staat, heeft ook in dit verslagjaar weer diverse adviezen aan colleges gegeven, vooral op het gebied van de actualiteit van het reglement.

Om de belangen van de beheerders van kerkelijke begraafplaatsen beter te dienen, is onze Vereniging ook vertegenwoordigd in de Landelijke Organisatie van Begraafplaatsen, een instelling die een aantal jaren geleden mede op initiatief van onze Vereniging werd opgericht.

Orgelzaken

Orgeladvisering

In het jaarverslag over 2009 is melding gemaakt van een nieuwe opzet van het orgeladviseringstraject. In 2010 is al veel ervaring met de orgelquicksan opgedaan. De bevindingen zijn zodanig dat van een duidelijke verbetering ten opzichte van de vroegere gang van zaken gesproken kan worden. Zo blijkt de eerste beoordeling van orgels ook van nut te zijn als verkoop of vervanging aan de orde is. Ten slotte: inmiddels is besloten om ook bij quickscans meteen een bestuurslid van de Commissie Orgelzaken (COZ) aan het 'project' te koppelen. In eerste instantie blijft hij op de achtergrond. ▶

Informatie

Tijdens een landelijke bijeenkomst van de Regionale Colleges voor de Behandeling van Beheerszaken (RCBB) en de gemeenteadviseurs kerkbeheer heeft de ambtelijk secretaris van de COZ, H.L. Roth, aandacht gevraagd voor het gewijzigde orgeladviseringstraject en een toelichting op de orgelquickscan gegeven. Vervolgens hebben de RCBB's daarover een brief naar de gemeenten gezonden. Het komt de COZ zinnig voor om in de toekomst nog eens met vertegenwoordigers van de RCBB's van gedachten te wisselen, vanuit het gezichtspunt dat de zorg voor het orgel een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid is.

In het kader van de orgeladvisering zij nog vermeld dat de orgeladviseurs met wie de COZ samenwerkt, goed op de hoogte zijn van de wettelijke regelgeving in het kader van het Besluit Rijks subsidiëring Instandhouding Monumenten (BRIM), alsook van mogelijkheden voor subsidies van andere instanties dan de overheid. Er is een fondsenlijst beschikbaar.

Een punt van aandacht, vaak ook van zorg, is de plaats van het orgel in het beleid van de plaatselijke gemeente. De context van het orgel, die van de muziek in de eredienst, is aan verandering onderhevig en vaak is men zich onvoldoende bewust van de gevolgen daarvan. Op instigatie van het bestuurslid ds. Ph. van Wijk heeft de COZ daar uitvoerig over gesproken. Ds. Van Wijk zal een artikel over het thema voor "Kerkbeheer" schrijven.

Samenwerking

In eerdere jaarverslagen is gewag gemaakt van het besluit om te participeren in de Landelijke Opleiding tot Orgeladviseurs (LOTO). Deze in 2009 opgerichte stichting — een gezamenlijk initiatief van de Katholieke Klokken- en Orgelraad (KKOR), het College van Orgeladviseurs Nederland (CvON) en de Vereniging (door middel van COZ) — draagt zorg voor de opleiding van nieuwe orgeladviseurs. Een belangrijk aandachtspunt is de certificering. LOTO heeft in 2010 het initiatief genomen om tot een Erkenningsregeling Orgeladviseurs te komen. Hobéon Certificering is daar bij betrokken. Het doel van de regeling is de borging van kwaliteit en de deskundigheidsbevordering van personen die bij restauratie en nieuwbouw van orgels adviseren. De regeling wordt ontwikkeld vanuit de gedachte een standaard in het leven te roepen waaraan professionele orgeladviseurs hun kwaliteit kunnen toetsen. Het gaat daarbij om het functioneren van de adviseurs op drie dimensies: de inhoudelijke deskundigheid van de adviseur, de kwaliteit van de resultaten en de kwaliteit van de bedrijfsvoering. De adviseurs worden op hun individuele deskundigheid beoordeeld.

Publicaties

Bestuurslid ds. H. Mudde heeft de taak op zich genomen de brochure 'Zorg voor het orgel' te herschrijven. Het waren vooral recente ontwikkelingen die een nieuwe opzet noodzakelijk maken. Daarnaast wordt meegewerkt aan een nieuwe versie van het boekje "Inleiding tot de orgelbouw". Het is de bedoeling dat beide pennenvruchten in 2011 het licht zien.

Afgeronde projecten

Ook in 2010 zijn orgelprojecten met begeleiding van de COZ afgerond. Het betreft instrumenten in de hervormde kerken te Nieuw-Lekkerland en Sybrandaburen, in 'De Hoofdhof' te Berkum/Zwolle en in de Andreaskerk te Wijnaldum. Voor het orgel in de hervormde Dorpskerk te Barendrecht werd een basisadvies afgegeven. Verder zijn er 24 orgelquickscans uitgevoerd.

Ledenregistratie Protestantse Kerk in Nederland (LRP)

Na een bewogen voorgeschiedenis ligt het project van de landelijke ledenregistratie goed op koers om in 2011 uitgerold te worden. Het jaar 2010 stond in het teken van bouwen, testen en het voorbereiden van de uitrol. Dat het onderwerp meer en meer gaat leven in de gemeenten bleek onder meer uit de stampvolle zaal tijdens de buitengewone ledenvergadering van de provinciale afdeling Zeeland over dit thema op 6 september. Naast kerkrentmeesters waren er ook andere betrokkenen aanwezig, zoals ledenadministrateurs en kerkenraadsleden, in totaal ongeveer 300 personen.

Provinciale afdelingen

Accent op website en rol van de afdelingen

Het hoofdbestuur van de Vereniging belegt periodiek besprekingen met de vertegenwoordigers van de provinciale afdelingen. In 2010 waren er twee bijeenkomsten: op 13 februari en op 2 oktober. Tijdens de bijeenkomsten was de website van de Vereniging een vast onderdeel. Nieuwe mogelijkheden en modules kwamen aan de orde, zoals: digitale nieuwsbrieven, enquête, webwinkel en e-learning.

Naast zaken als het uitwisselen van de afdelingservaringen, waren er specifieke thema's aan de orde als het versterken van de rol van de provinciale afdelingen, de toekomst van kerkgebouwen, deskundigheidsbevordering bestuur, vrijwilligers in de kerkelijke organisatie en "Hand aan de ploeg".

Elke provinciale afdeling is vertegenwoordigd in het hoofdbestuur. Het belang hiervan is dat het hoofdbestuur daardoor geïnformeerd wordt over wat er op het grondvlak leeft. Bovendien geeft dat de hoofdbestuurleden die tevens lid zijn van de provinciale afdelingen de gelegenheid het beleid van de VKB op afdelingsvergaderingen e.d. toe te lichten. De afdelingen zijn namelijk een belangrijke schakel in het verenigingsleven.

Bestuurswisselingen

In *Friesland* zijn de heren A. van der Berg uit Akkrum en M. de Jong uit Oosthem toegetreden tot het bestuur.

In *Overijssel-Flevoland* overleed op 25 juni 2010 mevrouw J. Sick-Vernhout uit Deventer.

In *Utrecht* heeft de heer G. Mur zijn bestuursfunctie neergelegd.

Afdelingsbijeenkomsten

Groningen: 8 april 2010 te Appingedam was de ledenvergadering met als onderwerp "Geld". Inleider was de heer dr. W.H. Slob, predikant van de protestantse gemeente te Zuidlaren en bijzonder hoogleraar aan de faculteit Godgeleerdheid en Godsdienswetenschappen in Groningen. Daarnaast werden er drie regioavonden belegd in het najaar, namelijk op 8 november (Doezum), 9 november (Scheemda) en 11 november (Thesinge) met als onderwerp "De PKN-gemeenten in de provincie Groningen over tien jaar. Een toekomstvisie". Inleiders waren mevrouw dr. H.A. Maat, predikante van de protestantse gemeente te Warffum (i.w.) en de heer dr. A.C. Meesters, predikant van de protestantse gemeente te Scheemda.

Friesland: 15 maart 2010 te Leeuwarden was de ledenvergadering met een inleiding door de voorzitter van de VKB, de heer mr. P.A. de Lange, over het onderwerp "De positie van de Kerk in onze huidige maatschappij". De heer drs. E. van Rijssen MBA presenteerde de vernieuwde website van de VKB. In het najaar waren er twee regiobijeenkomsten, namelijk op 27 oktober (Leeuwarden) en 10 november (Heerenveen). Op beide avonden hield de heer H. Feenstra, directeur van de Dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk in Nederland, een inleiding over de financiën van de landelijke kerk en de plaatselijke gemeente.

Drenthe: 22 maart 2010 te Beilen was de ledenvergadering met als onderwerp "VKB en het college van kerkrentmeesters". Inleider was de heer H.L. Roth, directeur van de Vereniging. Er was één regiobijeenkomst, namelijk op 16 november (Hoogeveen). Inleider was de heer E. Fokkema, communicatieadviseur van de landelijke kerk. Zijn inleiding over communicatie had de titel: "De tanker, de dok- en havenwerkers, de sleep- en speedboot en de loods".

Op 30 september 2010 werd in Drachten door de drie noordelijke provinciale afdelingen *Groningen*, *Friesland* en *Drenthe* een gezamenlijke voorlichtingsbijeenkomst georganiseerd met de Stichting Intermediair Kerkomroep Nederland (SIKN). Het doel van de bijeenkomst was om de kerkelijke gemeenten te laten kennismaken van de verschillende mogelijkheden op het gebied van kerktelefoon en kerktelevisie die er momenteel zijn.

Gelderland: 13 maart 2010 te Eerbeek was de ledenvergadering. Inleider was de heer drs. E. van Rijssen MBA over het onderwerp "De dienstverlening van de VKB". Er waren drie regiobijeenkomsten, namelijk: 18 november (Tiel), 23 november (Doetinchem) en 25 november (Apeldoorn), met als thema: "Het archief van de kerkelijke gemeente". Inleider was de heer D.J. van Arkel met ondersteuning van de heren A. Stehouwer en H. Huitsing.

Utrecht: 15 maart 2010 te De Bilt was de ledenvergadering. Mevrouw E.J. Steensma-Dijk, lid van het dagelijks bestuur van de Vereniging, hield een inleiding over "De Solidariteitskas" en de heer M.G.R. Barendrecht, lid van het dagelijks bestuur van de Vereniging, hield een inleiding over "Werken in en voor de kerk". Er waren vijf regiobijeenkomsten, namelijk: 9 februari (Veenendaal), 16 februari (Baarn), 17 februari (Austerlitz), 1 maart (Wilnis) en 3 maart (Linschoten). Tijdens de bijeenkomsten zijn praktische zaken aan de orde geweest waar kerkrentmeesters dagelijks tegenaan lopen. Op 12 oktober (De Bilt) was er een themabijeenkomst over Kerkbalans Nieuwe Stijl. Inleider was de heer E. Fokkema, communicatieadviseur van de landelijke kerk.

Noord-Holland: op 21 april 2010 te Heemskerk was de ledenvergadering. Door ziekte van de inleider werd er plenair gesproken over de toekomst van religieus erfgoed.

Zuid-Holland: 16 maart 2010 te Alphen aan den Rijn was de ledenvergadering. Mevrouw E.J. Steensma-Dijk, lid van het dagelijks bestuur van de Vereniging, hield een inleiding over "De Solidariteitskas" en de heer M.G.R. Barendrecht, lid van het dagelijks bestuur van de Vereniging, hield een inleiding over "Werken in en voor de kerk". Er waren twee regiobijeenkomsten, namelijk: 8 november (Alphen aan den Rijn) en op 9 november (Papendrecht). Inleider was de heer G. Oosterwijk, gemeenteadviseur Kerkbeheer — steunpunt Zuidwest - over het onderwerp "De krimpende gemeente".

Zeeland: 9 maart 2010 was te 's-Gravenpolder de ledenvergadering. De heer D.G. Bijl hield een inleiding over "De leegloop van de kerken in Nederland en wat daar aan te doen". Er waren vijf regiobijeenkomsten, namelijk: 22 september ('s-Gravenpolder), 28 september (Oosterland), 5 oktober (Terneuzen), 19 oktober (Tholen) en 26 oktober (Grijpskerke). Tijdens de bijeenkomsten was er voorlichting over de werkzaamheden van de flankerende organisaties Kantoor der Kerkelijke Goederen (KKG), Kantoor der Kerkelijke Administraties (KKA), KerkTransVorm (KTV) en Stichting Kerkelijk Geldbeheer (SKG). De heren ing. J.J.W.M.G. Monden, W.C. den Dikken en R. Scheffers gaven een toelichting op de verleende diensten. Op 6 september was er een buitengewone ledenvergadering die in het teken stond van informatieverstrekking over het nieuwe ledenregistratiesysteem van de Protestantse Kerk in Nederland.

Noord-Brabant-West: 30 maart 2010 was te Waalwijk de ledenvergadering. De heer M.G.R. Barendrecht, lid van het dagelijks bestuur van de Vereniging, hield een inleiding over "Werken in en voor de kerk". Er waren twee regiobijeenkomsten, namelijk: 13 oktober (Oudembosch) en 10 november (Giessen). Tijdens de bijeenkomsten werd voorlichting gegeven over de werkzaamheden van de flankerende organisaties Kantoor der Kerkelijke Goederen (KKG), Kantoor der Kerkelijke Administraties (KKA) en Stichting Kerkelijk Geldbeheer (SKG).

Oost-Noord-Brabant en Limburg: 25 november 2010 te Weert was de ledenvergadering. De heer M.G.R. Baren-

Komt U bij ons kijken of komen wij naar U toe?
Op www.KANTINEMEUBILERING.nl
staan modellen- kleuren-prijzen van stoelen - tafels en kapstok.
Tel. 0183-505085

drecht, lid van het dagelijks bestuur van de Vereniging, hield een inleiding over “Werken in en voor de kerk”

Bureauactiviteiten

Hieronder volgt een samenvatting van de meest relevante activiteiten die vanuit het Centraal Bureau van onze Vereniging te Dordrecht ten dienste van de plaatselijke gemeenten werden verricht.

Website

In 2010 zijn weer flinke stappen gezet op het gebied van een goed functionerende website. De website is een belangrijk stuk gereedschap in de realisatie van de VKB als kennisinstituut en dienstverlener. Nieuwe mogelijkheden en modules kwamen beschikbaar, zoals: digitale nieuwsbrieven, enquête, webwinkel en e-learning. Een webwinkel voor Kerkbalans was al beschikbaar, maar is verder verbeterd. Ook achter de schermen wordt gewerkt aan het steeds meer vullen van de website met oudere artikelen uit Kerkbeheer die nog relevant zijn voor de leden.

Plaatselijke geldwerving

Net als in andere jaren heeft de Vereniging aan veel gemeenten materialen en drukwerk voor Kerkbalans geleverd. Een toenemend aantal gemeenten maakt gebruik van de mogelijkheid om voor de actie Kerkbalans via het Centraal Bureau een maatwerkfolder met gemeentespecifieke informatie te laten ontwikkelen. In 2010 zijn de mogelijkheden van het online bestellen van materialen en online opmaken van folders verder verbeterd.

Maandblad “Kerkbeheer”

In het afgelopen jaar was het maandblad Kerkbeheer opnieuw het verenigingsorgaan met veel informatie over landelijke zaken — zoals de algemene vergadering — en de activiteiten van de provinciale afdelingen. Daarnaast vervult het de functie van vakblad, met veel inhoudelijke informatie over actuele zaken voor de kerkrentmeesters.

Verzekeringen

De Vereniging had in 2010 het volgende pakket verzekeringen voor o.m. haar leden ter beschikking, te weten de:

- aansprakelijkheidsverzekering;
- bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering;
- fraude- en berovingsverzekering;
- rechtsbijstandverzekering;
- ongevallenverzekering, zowel voor vrijwilligers als voor kerkelijke medewerkers en predikanten;
- vervangingsverzekering voor predikanten (vanaf 2009 ook voor het tweede ziektejaar); en
- zorgverzekering.

In 2010 is er door een bestuurlijke commissie onderzoek gedaan naar de toekomst van de verzekeringen binnen de VKB. Uitkomst van dit onderzoek is dat het pakket verzekeringen per 1 januari 2011 zal worden overgedragen aan Marsh/Mercer die tot op heden de rol van makelaar vervulde.

Overige brochures en uitgaven

Ook in het afgelopen verslagjaar kon onze Vereniging colleges van kerkrentmeesters weer van dienst zijn met het geven van uiteenlopende adviezen op het gebied van het kerkrentmeesterlijk beheer en de verstrekking van diverse uitgaven op het gebied van voorlichting aan de kerkrentmeesters en gemeenteleden. Daarnaast stelt onze Vereniging verschillende modelovereenkomsten, brochures op het gebied van veiligheid van de kerkelijke gebouwen, Arbozorg, risico-inventarisatie en -evaluatie, bedrijfshulpverlening, enz. aan haar leden beschikbaar. Veel van deze modellen zijn te downloaden (na ingelogd te zijn) van de website www.kerkrentmeester.nl

Tenslotte geeft onze Vereniging de Handleiding ten dienste van kerkrentmeesters uit, waarin alle onderwerpen opgenomen zijn, waarmee colleges van kerkrentmeesters in de dagelijkse praktijk te maken kunnen krijgen.

Al eerder is genoemd de nieuwe uitgave: Vademecum Kerkelijke Begraafplaatsen.

Draaginsignes en legplaquettes bij jubilea

Sinds vele jaren stelt de Vereniging draaginsignes en legplaquettes beschikbaar voor plaatselijke functionarissen die werkzaam zijn in de beheerssector van de gemeente waarvoor het college van kerkrentmeesters als zodanig een taak is toebedeeld. De criteria, die voor toekenning van draaginsignes en legplaquettes gelden, zijn als volgt:

- legplaquette bij minimaal 15 functie jaren;
- zilveren draaginsigne bij minimaal 25 functie jaren;
- gouden draaginsigne bij minimaal 40 functie jaren; en
- gouden draaginsigne met diamantje bij minimaal 50 functie jaren.

Ook in dit verslagjaar werden door het hoofdbestuur van de VKB weer vele onderscheidingen aan plaatselijke functionarissen toegekend.

Het in 2007 voor alle kerkelijke vrijwilligers of betaalde functionarissen beschikbaar gekomen algemeen kerkelijk draaginsigne voorziet inmiddels ook in een behoefte. Dit insigne kan voor iedereen worden aangevraagd die zich gedurende langere of kortere tijd voor de plaatselijke kerkelijke gemeente verdienstelijk heeft gemaakt.

Organisatie

Hoofdbestuur

Het hoofdbestuur was per 31 december 2010 als volgt samengesteld:

M.G.R. Barendrecht, Maassluis
W.J. van Biezen, Sassenheim
W.J.J. Boot, Opperdoes
Drs. J. la Croix, Rotterdam
Ing. D.J. van Cuilenburg AA/MA, Leiden
A. Geertse, 's-Gravenpolder

Voorjaarsvergadering afdeling Groningen

Op 31 maart a.s. houdt de afdeling Groningen haar voorjaarsvergadering. Over het onderwerp "De kerkrentmeester en de spelregels" (o.a. synodale besluiten, de functie van de classis, het samenspel met de kerkenraad en het belang van de beleidsnota) zal een inleiding worden gehouden. Deze wordt verzorgd door de heren D.G. Bijl, o.m. erelid van de VKB en lid van de Commissie Veerman die zeer ingevoerd is in landelijke en plaatse-

lijke kerkelijke situaties, en de heer T. Trox, gemeenteadviseur kerkbeheer Steunpunt Noord van de Protestantse Kerk in Nederland te Rouveen.

De vergadering vindt plaats in "De Kerkboerderij" te Haren en begint om 19.45 uur.

Voorjaarsvergadering afdeling Zeeland

Op donderdagavond 7 april a.s. hoopt de afdeling Zeeland in "Ons Dorpshuis" te 's-Gravenpolder

haar voorjaarsvergadering te houden. Tijdens die bijeenkomst zal de heer M.G.R. Barendrecht, lid van het dagelijks en hoofdbestuur van de VKB, een inleiding houden over het onderwerp:

Traktementen, pensioenen, rechtspositie medewerkers, zorg voor de veiligheid in de kerkgebouwen, ARBO en hoe om te gaan met vrijwilligers

Een zeer interessant thema waarmee vrijwel alle colleges van kerkrentmeesters dagelijks te maken hebben. Zeker de moeite waard om deze bijeenkomst te bezoeken. De vergadering begint om 19.30 uur.

Ir. D. Hoogendoorn, Eelde
H. Jonkvorst, Woudenberg
Mr. J. Kos, Hilvarenbeek
Mr. J.G.H. Krajenbrink, Oegstgeest
Mr. P.A. de Lange, Mijnsheerenland
Drs. C. de Raadt, Bodegraven
J.C. Riemersma, Lunteren
Mr. A. Rigters, De Bilt
W.G. Roseboom, Nieuwegein
Mevr. E.J. Steensma-Dijk, Buitenpost
Prof.ir. M.J.L. Tiernego, Breda
Mevr. M.W. Volders, Beilen
D. de Vries AA, Menaldum
Drs. K. van de Wetering, Delft

Ereleden:

D.G. Bijl, Haastrecht
Th.L. van Hazel, Oegstgeest
Drs. G. van Soest, Ede

Staf:

H.L. Roth, directeur
Drs. E. van Rijssen MBA, adjunct-directeur
M.V. van Poppel, office manager

In 2010 werd tijdens de ledenvergadering op 17 april afscheid genomen van de heren ds. G.J. Robbemond, Nieuwerkerk aan den IJssel, J. Stulp, Zuidwolde (Gr), en G.L. Westerveld, Waalwijk.

Op 25 juni 2010 overleed het hoofdbestuurslid mevrouw J. Sick-Vernhout, Deventer. Een In Memoriam is opgenomen in Kerkbeheer van juli/augustus.

In november heeft de heer T. Dam, Ten Boer, zijn bestuurslidmaatschap neergelegd.

Het hoofdbestuur bedankt de bestuurders die afscheid hebben genomen voor het werk dat zij voor onze Vereniging in het belang van haar leden hebben verricht.

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur was per 31 december 2010 als volgt samengesteld:

Mr. P.A. de Lange, voorzitter

Mr. J.G.H. Krajenbrink, vice-voorzitter
Drs. C. de Raadt, secretaris
Ing. D.J. van Cuilenburg AA/MA, penningmeester
W.G. Roseboom, 2^e secretaris/2^e penningmeester
Mevr. E.J. Steensma-Dijk, lid
M.G.R. Barendrecht, lid

Centraal Bureau

Onder het hoofdstuk Algemeen is al geschreven over het afscheid van Rook Belder. Het Centraal Bureau heeft verder het gehele jaar gewerkt met dezelfde personele samenstelling, namelijk: H.L. Roth (directeur), drs. E. van Rijssen MBA (adjunct-directeur), M.V. van Poppel (office manager), N.J.M. de Jong, R. Kersten en J. Zwep-Versteeg (administratieve medewerkers). De heer Belder blijft nog bij het Centraal Bureau betrokken als vrijwilliger. Tijdens de drukke periode voor Kerkbalans heeft de heer J. Doornik, kerkrentmeester uit Dordrecht, als vrijwilliger geholpen bij het verwerken van de bestellingen.

Tenslotte

Het hoofdbestuur is dankbaar voor het vele werk dat het afgelopen jaar is verzet door de bestuurders en de verschillende adviseurs van de Vereniging, met ondersteuning van ons Centraal Bureau. Het hoofdbestuur zal alles in het werk blijven stellen om de leden van de Vereniging zo goed mogelijk van dienst te zijn, zodat zij op plaatselijk niveau in staat gesteld worden hun taak optimaal te vervullen.

Het hoofdbestuur spreekt de hoop uit dat de Heer van de Kerk onze Vereniging daarbij wil bijstaan en wij bidden dat Hij Zijn zegen aan het –werk van onze Vereniging wil verbinden, zodat zij dienstbaar mag zijn aan de opbouw van de Kerk.

Mr. P.A. de Lange, voorzitter
Drs. C. de Raadt, secretaris

Aldus vastgesteld in de vergadering d.d. 12 februari 2011 van het hoofdbestuur van de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer in de Protestantse Kerk in Nederland.

Jaarrekening 2010 VKB

BALANS PER 31 DECEMBER 2010		Bedragen in euro's	
Activa	31.12.2010	31.12.2009	
VASTE ACTIVA			
Kantoorinventaris	2.540	6.882	
VLOTTENDE ACTIVA			
Vorraden	15.647	8.952	
Vorderingen	126.184	392.521	
Kas- en banksaldi	332.639	140.067	
	474.470	541.539	
Totaal activa	477.010	548.421	
	=====	=====	
Passiva			
ALGEMENE RESERVE	293.110	316.160	
BESTEMMINGSRESERVES			
Reorganisatie Centraal Bureau	0	15.985	
KORTLOPENDE SCHULDEN			
Belastingen	49.247	40.945	
Crediteuren	134.653	175.330	
	183.900	216.275	
Totaal passiva	477.010	548.421	
	=====	=====	
REKENING VAN BATEN EN LASTEN OVER 2010		Bedragen in euro's	
	Rekening 2010	Begroting 2010	Rekening 2009
Baten			
Contributies leden	290.451	289.200	254.069
Bruto-marge (BM) verkopen Kerkbalans	134.627	150.000	138.484
Maandblad "Kerkbeheer"	111.131	114.500	120.576
Provisie en administratiekosten	73.271	69.700	71.235
verzekeringen			
BM overige diensten en verenigingsuitgaven	25.763	23.000	24.752
Doorberekeningen	9.125	10.000	9.600
Interest	2.236	4.000	4.867
Diverse baten	0	13.900	0
Totaal baten	646.605	674.300	623.584
	=====	=====	=====
Lasten			
Salaris- en personeelskosten	361.299	343.900	352.931
Maandblad "Kerkbeheer"	101.129	100.000	105.301
Bestuurskosten	87.776	95.800	81.910
Huisvestingskosten	50.912	51.800	51.046
Apparaatskosten	84.524	85.800	89.467
Diverse lasten	0	10.400	27.057
Saldo	-39.036	-13.400	-84.128
Totaal lasten	646.605	674.300	623.584
	=====	=====	=====
Bestemming resultaat:			
Onttrekking aan de reorganisatiereserve:	15.985	13.400	44.879
Onttrekking aan de algemene reserve:	23.051	0	39.249
Totaal resultaatbestemming:	39.036	13.400	84.128
	=====	=====	=====

Aan de leden van de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer in de Protestantse Kerk in Nederland

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De in het maandblad "Kerkbeheer" opgenomen samengevatte jaarrekening, bestaande uit de balans per 31 december 2010 en de rekening van baten en lasten met bijbehorende toelichting, zijn ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening van de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer in de Protestantse Kerk in Nederland te Dordrecht per 7 februari 2011. Wij hebben een goedkeurend oordeel verstrekt bij die jaarrekening in onze controleverklaring van 7 februari 2011.

De samengevatte jaarrekening bevat niet alle toelichtingen die zijn vereist op basis van de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven". Het kennisnemen van de samengevatte jaarrekening kan derhalve niet in de plaats treden van het kennisnemen van de gecontroleerde jaarrekening van de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer in de Protestantse Kerk in Nederland te Dordrecht.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van een samenvatting van de gecontroleerde jaarrekening in overeenstemming Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven" van de toelichting.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de samengevatte jaarrekening op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands Recht, waaronder de Nederlandse Standaard 810, "Opdrachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten".

Oordeel

Naar ons oordeel is de samengevatte jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent met de gecontroleerde jaarrekening

van de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer in de Protestantse Kerk in Nederland te Dordrecht in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven" van de toelichting.

Dordrecht, 7 februari 2011.

Verstegen accountants en adviseurs,

Was getekend,
drs. T. van der Heiden RA

De financiën van de Vereniging in 2010

In 2010 werd de vernieuwde website van de VKB met een aantal modules uitgebreid. Voor een deel van de kosten daarvan (€ 15.018 externe kosten in 2010) is een subsidie aangevraagd, het resterende bedrag (€ 18.057 aan ingezette uren van bureaumedewerkers) wordt met € 15.885 deels gedekt uit de bestemmingsreserve reorganisatie bureau die daarmee nu volledig is afgebouwd. Rekening houdend met de dekking uit de reorganisatiereserve resteert dan toch nog een operationeel verlies van € 23.052 over het boekjaar 2010. Dit verlies wordt verklaard uit de tegenvallende inkomsten uit Kerkbalans (€ 15.000 minder dan begroot) en de tegenvallende personeelskosten (€ 17.000 meer dan begroot). Daartegenover staat een meevallend bedrag aan bestuurskosten (€ 7.000 minder dan begroot). Het verlies wordt in mindering gebracht op de algemene reserve.

Toelichting op de balans

ACTIVA

Voorraden

Dit betreft de aanwezige en voor verkoop bestemde voorraad drukwerken, alsmede een aantal draaginsignes e.d. voor jubilea, die door het hoofdbestuur aan jubilarissen ter beschikking worden gesteld.

Vorderingen

Dit saldo betreft voor een belangrijk deel nota's die in de laatste weken van 2010 in het kader van geleverd foldermateriaal voor de actie Kerkbalans 2011 verzonden zijn. Het

bedrag aan vorderingen ligt veel lager dan in 2009 wegens de gemiddeld latere facturatie in 2009.

Kas- en banksaldi

De stijging ten opzichte van 2009 wordt voornamelijk veroorzaakt door de afgenomen vorderingen.

PASSIVA

Reorganisatiereserve Centraal Bureau

In het kader van de reorganisatie van het Centraal Bureau, die inmiddels is afgerond, zijn extra kosten gemaakt in de vorm van onderzoeken, opleidingen, enz. In verband daarmee is ultimo 2007 een reorganisatiereserve van € 80.000 gevormd, welk bedrag aan het vermogen is onttrokken. In 2008 is € 19.137, in 2009 € 44.879 en in 2010 € 15.985 aan reorganisatiekosten uit deze reserve betaald.

Kortlopende schulden

Onder dit hoofd zijn begrepen de per 31 december 2010 nog te betalen druk- en vrachtkosten van geleverd foldermateriaal voor de actie Kerkbalans 2011 (ook hier staat een lager bedrag dan in 2009 wegens de gemiddeld latere facturatie in 2009), af te dragen omzetbelasting, loonbelasting en premieheffing en drukkosten etc. van het maandblad.

Toelichting op de rekening van baten en lasten

LASTEN

Salaris- en personeelskosten

Deze post betreft de salariskosten van het personeel dat op het Centraal Bureau werkzaam is, inclusief de daaraan verbonden sociale lasten en pensioenpremies. Er was een beperkte daling van personeelskosten begroot en de salariskosten zijn ook daadwerkelijk gedaald, maar de totale kosten zijn gestegen vooral wegens stijgende sociale lasten en pensioenpremies.

Bestuurskosten

Deze post betreft reis- en vergaderkosten van de leden van het hoofdbestuur, alsmede de kosten verbonden aan de algemene vergadering

en de bijeenkomsten van het hoofdbestuur met vertegenwoordigers van de afdelingsbesturen. Er is in 2010 sprake van een substantiële stijging, vooral wegens de kosten van enkele bijzondere bijeenkomsten (afscheid van bestuurslid en medewerker bureau, en het symposium "Kansen voor Kerken").

Toch zijn de bestuurskosten lager dan begroot, mede door de gedeeltelijke loskoppeling van HB- en DB vergaderingen, waardoor deels van goedkopere locaties gebruik kon worden gemaakt. De kosten van de algemene vergadering zijn wel hoger dan begroot, als gevolg van de grotere opkomst van leden in 2010.

Huisvestingskosten

Deze post omvat o.m. de huur van de kantoorruimte en de service- en schoonmaakkosten.

Apparaatskosten

Dit betreft kantoorbehoeften, portie en telefoonkosten, drukwerk, abonnementen e.d. alsmede afschrijving kantoorinventaris. Ondanks een stijging van de portiekosten t.o.v. 2009 (mailings Vademecum Begraafplaatsen en "Kansen voor Kerken") zijn de apparaatskosten wat lager dan begroot (minder kosten website, lagere kosten kantoorbehoeften en onderhoud machines).

Maandblad "Kerkbeheer"

Er is sprake van een graduele daling van inkomsten, vooral vanwege vermindering van de oplage (fusies van gemeenten).

Diverse lasten

De begroting had betrekking op wel voorziene, maar uiteindelijk (nog) niet uitgevoerde bestuursactiviteiten, alsmede op een niet geëffectueerd toetsingsverzoek van de Autoriteit Financiële Markten. Uiteindelijk zijn dus in 2010 geen bijzondere lasten geboekt.

BATEN

Contributies

Ter dekking van de gestegen verenigingskosten is de contributie van de leden in 2010 met gemiddeld 15 procent verhoogd; de opbrengst is +/- conform begroting. ►

Bruto-marge verkopen Kerkbalans

Dit betreft de bruto-opbrengst van de verkoop van folders, antwoordstroken/kettingformulieren, vensteren antwoordenvoloppen alsmede de marge op doorberekende portokosten in het kader van de actie Kerkbalans 2011. De marge stond in 2010 wat onder druk. Uit de verhouding tussen de ontwikkeling van verschillende productcategorieën kan worden opgemaakt dat weliswaar het volume van bestellingen op niveau blijft (de opbrengst enveloppen en promotiemateriaal blijft intact), maar dat gemeenten meer gebruik gaan maken van hen ter beschikking gesteld digitaal beeldmateriaal om zelf folders te produceren. Weliswaar is de daling ten opzichte van vorig jaar gering maar in de begroting was uitgegaan van een uitbreiding van de activiteiten van Kerkbalans, die althans in dit boekjaar nog niet is geëffectueerd.

Doorberekeningen

Dit is de vergoeding die de Vereniging ontvangt voor diensten die ten behoeve van de Raad voor de Plaatselijke Geldwerving worden verricht. Door het wegvallen van een deel van de bijdrage van de Protestantse Kerk is de standaardvergoeding teruggebracht van € 20.000 naar € 8.000.

Daartegenover staat dat vergoedingen die Kerkbalansadviseurs in rekening brengen aan gemeenten aan de VKB worden overgemaakt, ter dekking van gemaakt bureaunkosten (€ 1.125 in 2010).

Maandblad "Kerkbeheer"

Als gevolg van het dalend ledental is het aantal abonnementen wat gedaald.

Verzekeringen

Er is een plus ten opzichte van de inkomsten in 2009, mede dankzij een gelijkschakeling van facturatiemomenten waardoor de facturen van de fraude- en berovingsverzekering in 2009 drie kwartalen later verstuurd zijn en in 2010 werden betaald..

Bruto marge verkopen draaginsignes, verenigingsuitgaven en overige diensten

Dit betreft de bruto-opbrengst uit verkopen van draaginsignes bij

Begroting 2011 van de VKB

<i>Bedragen in euro's</i>	Begroting 2011	Rekening 2010
Netto omzet		
Contributie	290.000	290.451
Kerkbalans	340.000	328.281
Kerkbeheer	108.000	111.131
Oorkonden/Insignes	38.000	39.009
Overige uitgaven	10.000	11.735
Verzekeringen	430.000	437.316
Overig omzet	19.000	35.128
Totaal netto omzet	1.235.000	1.253.051
	=====	=====
Af: Inkoopkosten		
Kerkbalans	172.000	177.308
Kerkbeheer	90.000	101.129
Oorkonden/insignes	20.000	21.469
Overige uitgaven	3.000	12.326
Verzekeringen	360.000	364.045
Totaal inkoopkosten	645.000	676.277
	=====	=====
Bruto marge	590.000	576.774
	=====	=====
Af: Overige kosten		
Salarissen	353.000	373.942
Bestuurskosten	81.000	92.322
Huisvestingskosten	53.000	50.912
Apparaatskosten	95.000	96.527
Bankkosten	2.000	1.948
Afschrijvingen	5.500	4.343
Totaal overige kosten	589.500	619.994
	=====	=====
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	500	-43.220
	=====	=====
Rente	4.000	4.184
	=====	=====
Netto resultaat	4.500	-39.036
	=====	=====

jubilea, de Handleiding ten dienste van kerkrentmeesters, het voorlichtingsboekje "Ruimte", plaatselijke regelingen, foldermateriaal "Erfstellingen en legaten", instructies e.d. en diensten in het kader van orgelzaken. De productiekosten van het succesvolle Vademecum begraafplaatsen zijn gedekt door een subsidie, de marge op extra verkochte exemplaren dient ter dekking van gemaakte portokosten.

Interest

Er is een daling van de interestbaten die kan worden toegeschreven aan de sterk gedaalde rentevoet op spaargeld.

Toelichting op de begroting 2011

Vanaf 2011 zal de jaarrekening van de VKB worden opgesteld als een bedrijfsmatige resultatenrekening, dat wil zeggen dat inkomsten en kosten alle zichtbaar zijn gemaakt

Voorstel contributie 2011

Het bestuur stelt voor om op de contributie in 2011 een beperkte inflatiecorrectie toe te passen (zie overzicht hiernaast).

De bijdrage van de leden zal daardoor met gemiddeld zo'n 1³/₄ pct. toenemen.

ledental gemeente	contributie 2010	contributie 2011
tot 500	€ 115	€ 117
tot 1000	€ 165	€ 168
tot 2000	€ 215	€ 219
tot 3000	€ 265	€ 269
tot 4000	€ 315	€ 320
tot 5000	€ 360	€ 366
vanaf 5000	€ 410	€ 417

en geen salderingen worden toegepast. De begroting 2011, zoals vastgesteld in de vergadering van het hoofdbestuur van november 2010, is daarop vooruitlopend al in de nieuwe vorm opgesteld. Belangrijke aanpassingen ten opzichte van de tot nu toe gebruikte opstelling van baten en lasten zijn de volgende:

- Verkopen en kosten van de belangrijkste verenigingsproducten zijn apart verantwoord.
- Onder "overige omzet" zijn voortaan begrepen de doorbelastingen aan de Raad voor de Plaatselijke Geldwerving, ontvangen subsidies en de inkomsten van de beurs tijdens het jaarlijkse VKB-congres.
- In personeelkosten zijn voortaan ook de reiskosten van medewerkers opgenomen (tot 2010 werden deze bij bestuurskosten opgeteld).

Dordrecht, 7 februari 2011.

w.g. Mr. P. A. de Lange, voorzitter
w.g. Ing. D.J. van Cuilenburg AA MA,
penningmeester

De orgelbank

De orgelbank van de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer biedt plaatselijke gemeenten de mogelijkheid hun pijporgel te koop aan te bieden. Geïnteresseerden kunnen specifieke informatie over de aangeboden orgels opvragen.

Momenteel zijn er in totaal 5 orgels ingeschreven. Het betreft een éénklaviers positief gebouwd in 1970 door Pels en van Leeuwen met 4 stemmen en aangehangen pedaal, een éénklaviers positief met vrij pedaal van de fa. Van den Berg en Wendt (7 stemmen), een éénklaviers

Kalender voor kerkrentmeesters

Om de kerkrentmeesters behulpzaam te zijn, worden hieronder enkele activiteiten vermeld die in de komende tijd de aandacht van de kerkrentmeesters nodig hebben.

Maart:

- Bedanken van de gemeenteleden voor de toegezegde bijdrage voor Kerkbalans 2011 door een publicatie in het kerkblad, waarin een overzicht is opgenomen van de eerste meer definitieve resultaten van de actie.
- Inzenden van de inlichtingenstaat van de actie Kerkbalans 2011 aan de Raad voor de Plaatselijke Geldwerving (Postbus 176, 3300 AD Dordrecht).
- Activeren van de gemeente voor de Paascollecte.
- Bespreking van de cijfers van de voorlopige jaarrekening 2010 in het college van kerkrentmeesters.
- Betaling aandeel centrale kas.
- Na 1 april en vóór 1 september aanvragen indienen bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) in het kader van subsidieregelingen.

April:

- Tussenrapportage in het kerkblad over het verloop van de actie Kerkbalans [hoeveel toezeggingen t.o.v. vorig jaar, hoe verlopen de betalingen t.o.v. toezeggingen van januari. Moeten er, wanneer de toezeggingen soms onder het verwachte niveau blijven, op beleidsniveau (kerkenraad) bijstellingen plaatsvinden?].
- Jaarrekening 2010 die door het college van kerkrentmeesters is opgesteld, bespreken in de kerkenraad.
- Bezoek algemene vergadering van het VKB-Congres op 9 april te Ede.
- Betaling aandeel centrale kas.
- Indien kerkelijke gebouwen aan derden worden verhuurd: besluiten over huurverhoging per 1 juli.

positief van D.A. Flentrop (6 stemmen, pedaal aangehangen), een tweeklaviers orgel met vrij pedaal van Verschuere Orgelbouw (9 stemmen) en een 2 klaviers pneumatisch orgel met vrij pedaal van J. de Koff (17 stemmen).

Voor gedetailleerde informatie over de orgelbank kunt u contact opnemen met: Centraal Bureau VKB, tel. (078) 639 36 63, [E-mail n.dejong@kerkrentmeester.nl](mailto:n.dejong@kerkrentmeester.nl) of raadpleeg het actuele aanbod op onze website: www.kerkrentmeester.nl

Nieuwe restauratieregeling voor rijksmonumenten

Per 1 oktober 2010 is een nieuwe subsidieregeling voor restauratie van door het Rijk beschermde monumenten van kracht geworden. De Restauratieregeling monumenten 2010 en 2011 is op 29 juni gepubliceerd in de Staatscourant. Zo hebben eigenaren ruim de tijd voor het opstellen van een restauratieplan. De regeling is gebaseerd op artikel 43 van het Besluit Rijkssubsidieëring Instandhouding Monumenten (BRIM). Eigenaren die op grond van het BRIM in aanmerking komen voor instandhoudingssubsidie kunnen een beroep doen op deze restauratieregeling.

Het budget voor de nieuwe restauratieregeling is beschikbaar gekomen door de afschaffing per 1 januari 2010 van de vrijstelling van overdrachtsbelasting bij de aankoop van beschermde monumenten. Het nadelige effect van het afschaffen van de vrijstelling is voor de monumentensector berekend op € 23 miljoen per jaar. Dit bedrag wordt voortaan jaarlijks aan de begroting van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap toegevoegd.

Twee budgetten

Met deze regeling is € 46 miljoen (het budget voor de jaren 2010 en 2011) beschikbaar voor de restauratie van beschermde monumenten. Hierbij wordt rekening gehouden met de doelstellingen van het moderne monumentenbeleid (herbestemming), met de nog bestaande restauratiebehoefte en met de compensatie voor het afschaffen van de vrijstelling overdrachtsbelasting voor organisaties voor monumentenbehoud.

De regeling is daarom in twee afzonderlijke budgetten opgesplitst. Er wordt € 30 miljoen verdeeld over grootschalige restauratieprojecten en restauratieprojecten waarbij herbestemming aan de orde is. Verder is er de verdeling van € 16

miljoen ten behoeve van restauraties door aangewezen organisaties voor monumentenbehoud.

Herbestemming en grootschalige restauraties

Eigenaren kunnen subsidie aanvragen als de restauratie gepaard gaat met herbestemming of als het een grootschalige restauratie betreft. Van herbestemming is sprake als het monument een nieuwe functie krijgt of als de functie van het monument na een periode van leegstand wordt hersteld. De subsidiabele kosten van het restauratieplan waarvoor subsidie wordt gevraagd, moeten hoger zijn dan € 500.000. Om diverse projecten te kunnen honoreren, kan per beschermd monument maximaal over een bedrag van € 5 miljoen aan subsidiabele kosten subsidie worden verstrekt.

Een restauratieproject is grootschalig als de subsidiabele kosten hoger zijn dan € 2 miljoen. Ook hier geldt dat maximaal over een bedrag van € 5 miljoen aan subsidiabele kosten subsidie kan worden verstrekt.

Omdat de kans bestaat dat er meer aanvragen worden ingediend dan dat er middelen beschikbaar zijn, wordt er op datum van binnenkomst van de aanvraag geselecteerd (wie het eerst komt), en wordt rekening gehouden met regionale spreiding; per provincie worden maximaal vier aanvragen gehonoreerd. Komen er op dezelfde dag meer aanvragen binnen dan er binnen een provincie kunnen worden gehonoreerd, dan hebben de aanvragen met de laagste subsidiabele kosten voorrang, om zoveel mogelijk aanvragen te kunnen honoreren.

Aandachtspunten

Voor de subsidieverstrekking is verder het volgende van belang:

- de indieningstermijn voor aanvragen loopt van 1 oktober 2010 tot en met 30 april 2011.
- de aanvraag wordt beoordeeld aan de hand van een in te dienen

aanvraagformulier, restauratieplan, actuele begroting, actueel inspectierapport en bij herbestemmingsprojecten een bouw-historische verkenning.

- de subsidie bedraagt 70 procent van de subsidiabele kosten.
- de restauratie vangt uiterlijk aan in 2011.
- na afronding van de restauratie dient de subsidieontvanger een verantwoording in van de subsidie die bestaat uit een prestatieverklaring en een financieel verslag.

Bij subsidieaanvragen hoeft maar een beperkt aantal documenten te worden verstrekt. Slechts enkele daarvan moeten speciaal opgesteld worden voor de aanvraag. Een verleende vergunning geldt niet als indieningsvereiste. Het aanvragen van een vergunning voor de uitvoering van de werkzaamheden is immers vanzelfsprekend, evenals het wachten met de start van de werkzaamheden totdat de vergunning is verleend.

Aangewezen organisaties voor monumentenbehoud

Organisaties voor monumentenbehoud waren de doelgroep van de afgeschafte fiscale voordelen. Daarom is de restauratieregeling gedeeltelijk op hen toegespitst. De regeling biedt aangewezen organisaties de gelegenheid tot een bepaald bedrag subsidie te krijgen. Voor de genoemde organisaties is in totaal € 16 miljoen beschikbaar. De verschillende subsidieplafonds — één per organisatie — zijn gebaseerd op een lijst met restauratieprojecten die door de gezamenlijke organisaties zijn aangedragen. De subsidieaanvraag voor deze organisaties is heel eenvoudig: het opgeven van de monumentnummers, adresgegevens en een raming van de subsidiabele kosten per monument is voldoende, aldus een publicatie van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Actualiteiten uit het hoofdbestuur

Drs. C. de Raadt

Op zaterdag 12 februari 2011 kwam het hoofdbestuur voor het eerst in 2011 in vergadering bijeen, waarbij verschillende zaken aan de orde kwamen.

Een bijzonder woord van welkom richt de voorzitter tot de heer L. Spijk uit Roodeschool, lid van het afdelingsbestuur van Groningen en als zodanig voorgedragen aan de algemene vergadering van 9 april 2011 ter benoeming in de vacature door het vertrek van de heer T. Dam.

Bureauzaken

Meegedeeld wordt dat het Centraal Bureau de afgelopen tijd veel werk heeft verzet in het kader van de actie Kerkbalans 2011. Alle bestellingen van materialen voor deze actie die colleges van kerkrentmeesters hebben gedaan, konden tijdig worden afgeleverd. Nu wordt er hard gewerkt aan de voorbereiding van het VKB-congres dat op 9 april a.s. wordt gehouden. Dit voorjaar zal er nieuwe hardware met nieuwe werkstations op het bureau worden geïnstalleerd, waarvoor de medewerkers een korte opleiding zullen volgen.

Vacatures/benoemingen

Periodiek aftredend en nog voor één keer herbenoembaar in de Ledenraad van Donatus is de heer G.L. Westerveld die vanuit de VKB in deze raad zitting heeft. Het hoofdbestuur gaat ermee akkoord dat de heer Westerveld, die sinds april 2010 geen deel meer uitmaakt van het hoofdbestuur van de VKB, voor diens laatste periode in de Ledenraad van Donatus wordt herbenoemd.

Verder zal het hoofdbestuur conform de voordracht van het bestuur van de afdeling Groningen, de algemene vergadering van 9 april 2011 voorstellen de heer L. Spijk uit Roodeschool als lid van het hoofdbestuur te benoemen. Eenzelfde besluit wordt genomen t.a.v. de heer

drs. H. van der Wal uit Heino die door het afdelingsbestuur van Overijssel-Flevoland wordt voorgedragen ter voorziening in de vacature als gevolg van het overlijden van mevr.

J. Sick-Vernhout uit Deventer. Tenslotte besluit het hoofdbestuur de heer ir. B.P. de Wit uit Sprang-Capelle tijdens de algemene vergadering van 9 april 2011 voor te dragen ter voorziening in één van de bestaande vacatures in het hoofdbestuur.

Provinciale afdelingen

Op 12 maart 2011 is er de halfjaarlijkse bijeenkomst van het hoofdbestuur en de vertegenwoordigers van de provinciale afdelingen, waarvoor enkele gespreksonderwerpen worden aangedragen. Bovendien zal aan enkele afdelingen gevraagd worden iets over hun activiteiten te vertellen. Voorts zal geagendeerd worden de betrokkenheid van de grote gemeenten bij het werk van de provinciale afdelingen. Vervolgens krijgen de vertegenwoordigers van de afdelingen gelegenheid de data te noemen van hun voorjaarsbijeenkomsten. Van de volgende afdelingen is bekend dat zij in de komende tijd bijeenkomsten zullen beleggen: Drenthe, Friesland, Gelderland, Groningen, Noord-Brabant-West, Utrecht, Zeeland en Zuid-Holland.

VKB-Congres

Voor het VKB-congres, dat op 9 april 2011 in "De Reehorst" te Ede zal worden gehouden, zal de heer drs. J. Smit, voorzitter van het CNV, de inleiding verzorgen over het thema "Organisatie", waarbij zo mogelijk wordt aangehaakt bij het thema "2011: Het jaar van de vrijwilliger". Daaraan vooraf gaat een korte ledenvergadering waarbij een aantal huishoudelijke zaken aan de orde wordt gesteld alsmede een impressie van de eerste resultaten van de actie Kerkbalans 2011.

's Middags is er een sessie met

workshops, die in het teken van het thema "Organisatie" zullen staan, namelijk:

- Geldwerving (inleider: de heer D.G. Bijl);
- Financiën in het Beleidsproces kijkend naar de meerjarenbegroting (inleider: de heer G.L. Westerveld);
- Hand aan de Ploeg (inleiders: de heren dr. T. Bos en H. te Pas);
- Samenwerking van gemeenten/clustervorming (inleider: de heer B. van Noord);
- Gebouwen (inleider: de heer H. Karstens);
- Communicatie (inleider: de heer J. Schinkelshoek).

Na afloop van deze workshops is er één plenaire workshop over de Leden Registratie Protestantse Kerk. Voorts is er volop gelegenheid een groot aantal stands te bezoeken.

Huishoudelijke zaken

Vervolgens stelt het hoofdbestuur het jaarverslag over 2010 vast. Nadat de penningmeester daarop een toelichting gegeven heeft, wordt ook het financieel verslag 2010 vastgesteld en wordt besloten dit verslag ter goedkeuring aan de algemene vergadering van 9 april 2011 voor te leggen. Voorts besluit het hoofdbestuur de algemene vergadering van 9 april 2011 voor te stellen de contributie voor 2011 met circa 1,75 pct. te verhogen.

Verzekeringssportefeuille

Op 14 februari 2011 vindt de ondertekening plaats van de overeenkomst inzake de overdracht van de verzekeringssportefeuille van de VKB naar Marsh/Mercer te Rotterdam. De VKB, die haar verzekeringen sinds vele tientallen jaren via de beursmakelaar in assurantiën Marsh B.V. te Rotterdam heeft lopen, zag zich als gevolg van gewijzigde regelgeving in het belang van haar leden genoodzaakt ►

tot overdracht van de portefeuille over te gaan. De colleges van kerkrentmeesters die via de VKB verzekeringen hebben afgesloten, zijn daarvan inmiddels in kennis gesteld.

Beleidsvoorbereidende Commissie Mensen (BCM)

Het hoofdbestuur bespreekt een door de commissie BCM opgestelde notitie inzake functieprofielen voor leden van het hoofdbestuur van de VKB. Dit is een uitvloeisel van de gemaakte afspraken in het kader van de deskundigheidsbevordering hoofdbestuur VKB, een onderdeel van het proces van bestuurlijke vernieuwing. Op enkele opmerkingen die hierover gemaakt worden, zal de BCM zich nader bezinnen. In een volgende vergadering van het hoofdbestuur komt zij op dit onderwerp terug.

Commissie gebouwen en monumenten

De commissie zal informatie verzamelen over tot stand gekomen herbestemmingsprojecten, met als doel kerkelijke gemeenten te kunnen bijstaan wanneer zij te maken krijgen met de problematiek van afstoting en herbestemming van kerkgebouwen. De commissie neemt zich voor over deze aangelegenheid overleg te plegen met het Landelijk Dienstencentrum van de Protestantse Kerk in Nederland.

Verder neemt het hoofdbestuur kennis van een checklist en folder "Zorg voor de veiligheid in kerkgebouwen", die in de komende dagen aan de colleges van kerkrentmeesters wordt verzonden.

Gesprek met Bestuur Dienstenorganisatie

Mededeling wordt gedaan over een aantal zaken die tijdens het gesprek van 7 februari 2011 met het Bestuur van de Dienstenorganisatie aan de orde zijn geweest. Dit betreft o.m.:

- de financiën van de Protestantse Kerk in Nederland;
- de LedenRegistratie Protestantse Kerk;
- het Arbeidsvoorwaardenoverleg;
- voorlichting op regionaal niveau over "Hand aan de ploeg";
- het Religieus erfgoed/kerkgebouwen.

Commissie evaluatie kerkorde

Het hoofdbestuur bespreekt een notitie waarin het belang van een Algemene Rekenkamer voor de Protestantse Kerk in Nederland wordt bepleit. De VKB heeft daartoe voorstellen gedaan, maar kennelijk is er bij de synode onvoldoende draagvlak om deze voorstellen geheel of gedeeltelijk te volgen. Het hoofdbestuur blijft van mening dat het geen goede zaak is dat instellingen zichzelf controleren. Tenminste zou de figuur van het Generale College voor Onderzoek van Beheerszaken, zoals genoemd in artikel 24 van ordinantie 11 die echter inmiddels "te slapen is gelegd", zodanig geactiveerd moeten worden dat het de onafhankelijke positie van een Algemene Rekenkamer van de Kerk kan vervullen. Het hoofdbestuur besluit dit punt met de ouderlingen-kerkrentmeester synodeleden te bespreken.

Commissie Beheer Kerkelijke Begraafplaatsen

Meegedeeld wordt dat er in de afgelopen periode veel vragen zijn binnengekomen, mede naar aanleiding van de wijzigingen in de Wet op de lijkbezorging die per 1 januari 2010 van kracht zijn geworden. Op verzoek van een aantal colleges van kerkrentmeesters werkt de commissie aan een publicatie inzake het plaatsen van asbussen in graven, het uitstrooien van de as e.d. Voorts is er behoefte aan inzicht in de omvang van de reserve met betrekking tot de uitgifte van graven. Over dit onderwerp zal de commissie binnenkort een artikel voor "Kerkbeheer" schrijven.

Commissie Orgelzaken

Tenslotte wordt mededeling gedaan van een bijeenkomst op 14 april 2011 in de Lutherse kerk van Utrecht, waarop het werk van de Commissie Orgelzaken van de VKB centraal zal staan. Bij die gelegenheid zal tevens afscheid worden genomen van de voorzitter van de Commissie Orgelzaken, de heer prof. dr. M.P. van Overbeeke RA.

De volgende vergadering van het hoofdbestuur is op 28 mei a.s.

De heer De Raadt is secretaris van de VKB

Voorlichtingsboekje "Ruimte"

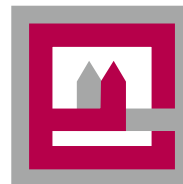

Leverbaar is het boekje "Ruimte" dat voor verschillende doeleinden geschikt is. In de eerste plaats kan het gebruikt worden voor de belijdeniscatechisanten om hun informatie te geven over de financiële behoefte van kerk en plaatselijke gemeente, over de bestuurlijke opbouw van de kerk, enz. Verder is dit boekje uitermate geschikt om uit te reiken aan de vele vrijwilligers die zich voor de plaatselijke gemeente inzetten. Tenslotte kan dit boekje op gemeenteevonden gebruikt worden om informatie te geven over de gehele organisatie van kerk en gemeente. "Ruimte" is een fraai geïllustreerd boekje, dat informatie biedt die van belang is voor alle leden, die wat meer over kerk en gemeente dienen te weten.

De prijzen zijn als volgt:
— tot 25 ex. €0,70 per ex;
— 26-50 ex. €0,65 per ex; en
— vanaf 51 ex. €0,60 per ex.

Deze prijzen zijn exclusief verzendkosten en BTW. Bestellingen kunnen gericht worden aan: Centraal Bureau van de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer, Postbus 176, 3300 AD Dordrecht, tel. 078 - 63 93 664 of per e-mail: j.zwep@kerkrentmeester.nl.

Programma Algemene Vergadering en Congres VKB zaterdag 9 april 2011 in "De Reehorst" te Ede: "Samen kerk = samen sterk!"

1. 09.00 – 10.00 uur Aankomst en bezoek beurs

Vanaf 09.00 uur zijn de bezoekers welkom in "De Reehorst" voor een bezoek aan de beurs waarop vele standhouders producten of diensten aanbieden en informatie verstrekken die voor kerkrentmeesters interessant is. Uiteraard is er ook gelegenheid om een kop koffie of thee te drinken.

(Over de wijze waarop men "De Reehorst" kan bereiken, wordt verwezen naar de "Aanwijzingen", die hierna zijn opgenomen).

Algemene Vergadering van 10.00 – 11.10 uur

2. 10.00 – 10.10 uur: Opening van de algemene vergadering door de voorzitter van de VKB, de heer mr. P.A. de Lange

3. 10.10 – 10.25 uur: Jaarrede van de voorzitter

4. 10.25 – 10.40 uur: Huishoudelijke aangelegenheden

- Ingekomen stukken en mededelingen.
- Benoeming hoofdbestuursleden.
Door de provinciale afdeling Groningen wordt voorgedragen voor benoeming de heer L. Spijk uit Roodeschool. Door de provinciale afdeling Overijssel en Flevoland wordt voorgedragen voor benoeming de heer drs. H. van der Wal uit Heino. Het hoofdbestuur draagt ter benoeming voor de heer ir. B.P. de Wit uit Sprang-Capelle. Voorts wordt door het hoofdbestuur voorgesteld over te gaan tot herbenoeming van de periodiek aftredende bestuursleden de heren: W.J.J. Boot, A. Geertse, mr. J.G.H. Krajenbrink, J.C. Riemersma, W.G. Roseboom en prof. ir. M.J.L. Tiernego.
- Verslag van de algemene vergadering d.d. 17 april 2010 zoals opgenomen in de maandbladen van mei, juni, juli-augustus en september 2010. Ook de verslaglegging van de vijf workshops die toen gehouden werden is in "Kerkbeheer" opgenomen.
- Jaarverslag 2010 van het hoofdbestuur van de VKB (zie: vanaf pagina 88 van dit blad).
- Rekening en verantwoording 2010 van het hoofdbestuur van de VKB (zie: pagina 94 van dit blad).
- Voorstel om de contributie per 1 januari 2011 met het inflatiepercentage te verhogen. De voorgestelde contributieregeling staat afgedrukt op pagina 97 van dit blad.

5. 10.40 – 10.55 uur: Geldwerving

Speciale aandacht voor jongeren en geldwerving (WEcollect-campagne).

6. 10.55 – 11.10 uur: Algemene rondvraag en sluiting algemene vergadering door de voorzitter

Vragen ter bespreking tijdens de algemene rondvraag dienen schriftelijk én uiterlijk 28 maart a.s. te worden ingediend bij het Centraal Bureau van de VKB, Postbus 176, 3300 AD Dordrecht.

Congres van 11.10 – 15.30 uur

7. 11.10 – 11.45 uur: Bezoek beurs en onderlinge ontmoeting

Gelegenheid voor het bezoeken van de beurs en onderlinge ontmoeting.

8. 11.45 – 12.15 uur: Opening congres door de voorzitter van de VKB. Inleiding door CNV-voorzitter de heer drs. J. Smit.

Voor een korte vooraankondiging van de inleiding door de heer Smit wordt verwezen naar de publicatie op pagina 103.

9. 12.15 – 12.20 uur: Afsluiting morgengedeelte

10. 12.20 – 13.30 uur: Lunch en bezoek beurs

11. 13.30 – 14.10 uur: Workshops in het kader van het jaarthema "Organisatie":

- Geldwerving*. Inleider: de heer D.G. Bijl
- Financiën in het beleidsproces*. Inleider: de heer G.L. Westerveld
- Hand aan de Ploeg*. Inleiders: de heren H. te Pas en dr. T. Bos
- Samenwerking van gemeenten*. Inleider: de heer B. van Noord
- Kerkgebouwen*. Inleider: de heer J.P. Karstens
- Communicatie*. Inleider: de heer J. Schinkelshoek

Op de pagina 103 t/m 105 is een schets opgenomen van de onderwerpen die door de workshopinleiders aangesneden zullen worden.

12. 14.10 – 14.20 uur: Theepauze en bezoek beurs

13. 14.20 – 15.00 uur: Plenaire workshop over de Leden-Registratie Protestantse Kerk (LRP) en sluiting van het congres

14. 15.00 – 15.30 uur: Bezoek beurs en onderlinge ontmoeting

Punten van aandacht:

a. Aanmelding voor de workshops

Zoals reeds vermeld in de brief die in februari 2011 aan alle colleges van kerkrentmeesters is verzonden, dienen colleges van kerkrentmeesters de kerkrentmeesters die aan de workshops deelnemen, aan te melden door het bij die brief gevoegde aanmeldingsformulier ingevuld terug te sturen aan het Centraal Bureau van de VKB. Dat kan nog tot en met 21 maart 2011. De ruimte is beperkt; aanmeldingen zullen worden behandeld in volgorde van binnenkomst. Aan de deelnemende colleges zal een bevestiging worden verzonden.

b. Lunch

Degenen die zijn opgegeven voor deelname aan de workshops, zijn automatisch aangemeld voor deelname aan de lunch. Kerkrentmeesters die *wél* de algemene vergadering en/of het congres bezoeken, maar die *niet* deelnemen aan de workshops en toch gebruik willen maken van de lunch, dienen door hun college voor de lunch aangemeld te worden door middel van het aanmeldingsformulier dat bij de convocatie is gevoegd. Dat kan tot uiterlijk **28 maart a.s.**

Aanwijzingen:

De algemene vergadering wordt gehouden in Hotel en Congressentrum "De Reehorst", Bennekomseweg 24, 6717 LM Ede.

Beknopte routebeschrijving:

Per auto:

Vanuit richting UTRECHT / ARNHEM:

Vanaf de A12 neemt u de afslag Ede/Wageningen (afrit

24). Volg Ede en vervolgens de ANWB borden "Reehorst".

Vanuit richting DEN BOSCH / NIJMEGEN:

Vanaf de A50 (richting Arnhem) neemt u de A12 richting Utrecht. Vervolgens neemt u de afslag Ede/Wageningen (afrit 24). Volg Ede en vervolgens de ANWB borden "Reehorst".

Vanuit richting AMERSFOORT:

Vanaf A1 (richting Barneveld) neemt u de A30 tot afrit Ede. Sla linksaf Richting Ede, 2e afslag Ede rechtsaf. Volg vanaf hier de ANWB borden "Reehorst".

Vanuit richting ZWOLLE / APELDOORN:

Via de A50 (richting Arnhem) volgt u op knooppunt Grijsoord de A12 richting Utrecht. Neem de afslag Ede/Wageningen (afrit 24). Volg Ede en vervolgens De ANWB borden "Reehorst".

Binnendoor vanuit APELDOORN:

U kunt vanaf de N304 de borden richting Ede volgen. Rij in Ede alsmaar rechtdoor en volg de ANWB borden "Reehorst".

Op het terrein van "De Reehorst" kunt u betaald parkeren (€ 5,- per dag). Uitrijmunten zijn te koop bij de receptiebalie van "De Reehorst".

Per trein:

"De Reehorst" ligt op 250 meter afstand van NS-Intercity-station Ede-Wageningen. Loop het perron af en neem uitgang zuidzijde (linksaf onderaan de trap) en wandel rechtdoor. U ziet al snel "De Reehorst" aan uw rechterzijde. Voor meer informatie over reizigersverkeer binnenland: 0900-9292 / www.9292ov.nl.

Met Kerkbalans het jaar rond

Maart

Nazorg randkerkelijken

In bijna iedere gemeente heeft men wel te maken met kerkleden, die meestal randkerkelijken genoemd worden, en niets of vrijwel niets bijdragen. Onder een randkerkelijke wordt in dit verband verstaan, iemand die:

- in de administratie van de gemeente voorkomt;
- de laatste 5 jaar geen Kerkbalansbijdrage betaald heeft; en
- vrijwel nooit naar de kerk gaat.

Omdat deze mensen onder de categorie leden begrepen worden, is het noodzakelijk hen ervan te overtuigen dat ook de kerk, waar zij als lid staan ingeschreven, geld kost.

Het onderzoek naar een nieuwe communicatiestrategie van de actie Kerkbalans ("Verbreden en verdiepen") heeft aangetoond dat deze categorie gemeenteleden best bereid is een bijdrage te geven voor de instandhouding van het kerkgebouw. In de gemeenten waar men dit onderdeel "verbreden" door de randkerkelijken te benaderen, ging toepassen, leverde dit als resultaat op dat diverse randkerkelijke leden bereid waren door middel een automatische incasso maandelijks een bijdrage van € 5,- te betalen.

Het benaderen van de randkerkelijken vraagt in dit verband een aparte aanpak. Wanneer colleges van kerkrentmeesters daartoe willen overgaan, dan kunnen zij zich voor

de verdere gang van zaken laten voorlichten door de Kerkbalans Adviseurs. Afspraken daarmee kunnen worden gemaakt via het secretariaat van de Raad voor de Plaatselijke Geldwerving in Dordrecht (tel. 078 – 6393661) of via de website www.kerkbalans.nl.

Voorjaarsexcursie Oude Groninger Kerken

De voorjaarsexcursie van de Stichting Oude Groninger Kerken (SOGK) voert op zaterdag 16 april 2011 naar twee kerken in Duurswold, een woldgebied dat is ontstaan door ontginning in de vroege Middeleeuwen. Voor donateurs van de SOGK zijn de deelnamekosten € 20 per persoon en niet-donateurs betalen € 30. Opgave aan SOGK, Coehooringel 14, 9711 BS Groningen; e-mail: info@groningkerken.nl

Tijdens de algemene vergadering van 9 april a.s., die in de vorm van een congres wordt gehouden, zal het thema "Organisatie" centraal staan. Hieronder volgen de voorankondigingen van de hoofdinleiding en die van de workshops.

Hoofdinleiding

Samenwerken

Jaap Smit, de voorzitter van het CNV en de hoofdinleider tijdens het VKB-congres op 9 april 2011. Smit doet zijn hele leven al niet anders dan samenwerken, maar wel telkens in een ander verband. Als predikant, als organisatie-adviseur, als directeur van Slachtofferhulp Nederland en als voorzitter van het CNV. In veel van zijn ambachten kreeg die samenwerking vorm doordat professionals en vrijwilligers samen doen wat gedaan moet worden. Een vakbond is geen kerk, maar het ging er telkens om mensen te laten zien dat de één de ander kan steunen en inspireren. Vaak bieden professionals de omgeving waarbinnen de vrijwilligers hun talenten en vaardigheden kunnen inzetten om het doel van hun organisatie dichterbij te brengen. Zowel bij Slachtofferhulp als bij het CNV kan het vele werk niet gedaan worden zonder de soms tomeloze inzet van vrijwilligers, van mensen die niet op een uurtje meer of minder kijken. Maar die vrijwilligers gedijen pas echt goed als er een professionele organisatie is, die hen daarbij de goede instrumenten aanreikt. Zo worden bij het CNV jaarlijks tienduizenden belastingformulieren ingevuld door vrijwilligers. Maar die vrijwilligers worden daarvoor getraind door professionals. De CNV-organisatie zet de koers uit die door enthousiaste vrijwilligers wordt ingekleurd. Ten diepste is samenwerken ook een

Drs. J. Smit.

vorm van naastenliefde. Je herkent in de ander zijn of haar kwaliteiten, die neem je serieus en je laat als professionele organisatie mensen tot hun recht komen.

En omgekeerd: vrijwilligers begrijpen dat er afspraken moeten zijn, regels en richtlijnen over wat wel en over wat niet kan. Vrijwilligerswerk is net als het werk van professionals geen vrijblijvende zaak. Het gaat er bij beiden om anderen te helpen, te ondersteunen, met raad en daad ter zijde te staan. Je zou kunnen zeggen dat moderne vrijwilligers recht hebben op een professionele organisatie, terwijl een organisatie zoals het CNV, maar ook de kerk of Slachtofferhulp, recht heeft op toegewijde vrijwilligers. Dat stelt wederzijdse eisen: de organisatie moet op kwalitatief hoog niveau de voorwaarden leveren waaronder de vrijwilliger aan de slag kan; de vrijwilliger moet zo af en toe begrijpen dat er in een breed organisatieverband afwegingen worden gemaakt die anders zijn dan die hij wellicht als individu zou maken.

2011 is het Europees Jaar van de Vrijwilliger. Met behulp van de vijf miljoen vrijwilligers in ons land worden die vrijwilligers in het zonnetje gezet.

Vrijwilligers zijn onmisbaar in een complexe samenleving als de onze en er is maar een manier om al dat werk succesvol te maken: samenwerken.

Workshops

Kerkelijke geldwerving ... opgave en uitdaging!

D.G. Bijl.

Aan de hand van enkele stellingen zal de heer D.G. Bijl met de aanwezigen de boeiende wereld van de geldwerving behandelen.

Stelling 1:

Geldwerving is meer dan Kerkbalans!

Stelling 2:

Postbodes en boekwinkels verdwijnen. Maar sommige kerkrentmeesters blijven denken in oude organisatorische patronen!

Stelling 3:

Aan de samenwerking tussen kerkenraad, diaconie en kerkrentmeesters valt nog veel te verbeteren!

Stelling 4:

In Nederland zijn 230.000 analfabeten en 1,5 miljoen laaggeletterden; de algemene ontleding neemt toe! Deze ontwikkeling heeft grote gevolgen voor de kerkelijke geldwerving!

Stelling 5:

Collectebonnen zijn funest voor de dienst der offerande!

Stelling 6:

Jongeren uit de plaatselijke gemeente en stageaires kunnen bij de geldwerving een belangrijke plaats innemen. ▶

Deze manier van werken vraagt echter vaak een omslag in het kerkrentmeesterlijk denken!

Stelling 7:

Het Protestants Landelijk Dienstencentrum, de Raad voor de Plaatselijke Geldwerving en de VKB produceren in toenemende mate kwalitatieve gedachten en materiaal ter ondersteuning van de geldwerving. Bereikt die informatie de kerkrentmeesters?!

De volgorde van de stellingen zal aan het begin van de workshop door de aanwezigen worden vastgesteld.

Dirk Bijl

Dirk Bijl was o.m. voorzitter van de Interkerkelijke Commissie Geldwerving, lid en adviseur van de Raad voor de Plaatselijke Geldwerving en adviseur van het hoofdbestuur van de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer.

Financiën in het beleidsproces

G.L. Westerveld

Storm op komst.

Stuurt het beleid de financiën of stuurt het geld het beleid. Of met andere woorden; 'is de kerkenraad de kapitein en het college van kerkrentmeesters de stuurman in de gemeente of keert de wal het schip'?

'Het zijn niet de sterkste, maar zij die zich het snelst kunnen aanpassen aan een veranderende omgeving die uiteindelijk overleven'. (Charles Darwin).

'Het weer is een complex fenomeen en laat zich lastig voorspellen. Het is de interpretatie van het samenspel van temperatuur en luchtdruk dat ons inzicht geeft in toekomstig weer'.

Onze ankers.

Vaardoel, vaarplan, vaarroutes, de vloot, de bemanning.

Bij het voorbereiden van de workshop 'Financiën in het beleidsproces' laat ik me vanuit de Christelijke traditie leiden door de strategische gedachtevorming binnen een commercieel bedrijf. Ik ben benieuwd of we met elkaar aan die 40 minuten genoeg hebben.

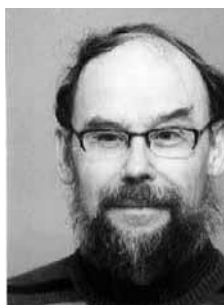
Gerrit Westerveld

Gerrit Westerveld heeft veel functies in de kerk, zowel plaatselijk, regionaal als landelijk vervuld. Hij was ouderling-kerkentmeester van de hervormde gemeente van Waalwijk-C en voorzitter van de kerkenraad van deze gemeente; lid van het bestuur van de afdeling Noord-Brabant-West van de VKB. Voorts was hij penningmeester van de VKB en vervulde diezelfde functie in de Raad voor de Plaatselijke Geldwerving. Sinds vorig jaar is hij lid van het Bestuur van de Dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk in Nederland.

Hand aan de ploeg

H. te Pas

Dr. F.T. Bos

In deze workshop zullen H. te Pas, voormalig hoofd HRM van de Protestantse Kerk en dr. F.T. Bos, directeur van de Bond van Nederlandse Predikanten nader ingaan op

de vraag: Hoe maken we ruimte om het werk van predikanten en kerkelijk werkers tot zijn recht te laten komen.

Hoe kan de (plaatselijke en regionale) organisatie ondersteunend of belemmerend werken voor een goede uitoefening van het ambt/de dienst.

Aan de orde zal komen wat de landelijke kerk doet om predikanten en kerkelijk werkers ook in de toekomst op een goede wijze ruimte te geven voor het werk, en wat de plaatselijke gemeente kan doen om eraan bij te dragen dat predikanten en kerkelijk werkers hun ambt of dienst zo goed mogelijk kunnen vervullen.

Samenwerking van gemeenten

B. van Noord

Het is nog net geen rage, maar in vlot tempo ontstaan in de breedte van de Protestantse Kerk initiatieven waarbij gemeenten met elkaar overleggen over samenwerking. En belangrijker nog: dat gemeenten gáán samenwerken. Het praten over wordt doen.

Wat helpt is dat gemeenten eerlijk naar de toekomst durven kijken. Eerlijk kijken naar de cijfers en reële prognoses over leden, leeftijdsopbouw, inkomsten en uitgaven. Maar ook dat gemeenten eerlijk durven kijken naar een visie op de gemeente die uitgaat van vitaliteit: hoe kunnen we in een veranderende omstandigheid elkaar helpen om een levendige gemeente te zijn?

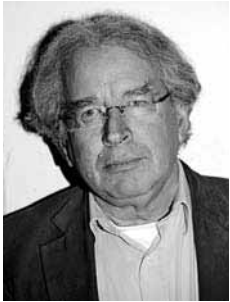
In de workshop staan we stil bij de kansen en weerstanden, en vooral bij wat werkt in clusters van gemeenten die met elkaar samenwerken. Wat in ieder geval goed werkt, is het bewustzijn dat 'inhoud' en 'beheer' geen twee werelden

zijn, maar elkaar nodig hebben om samen de vitaliteit te versterken.

Bart van Noord

Bart van Noord is binnen de Dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk in Nederland teamleider van de gemeenteadviseurs in ZuidWest Nederland, daarnaast leidt hij het landelijk project Samenwerking Gemeenten.

Kerkgebouwen

H. Karstens

Het kerkgebouw is niet heilig

In de reformatorische traditie is het kerkgebouw niet heilig. Dit betekent dat het kerkgebouw op de momenten dat het niet voor kerkelijk gebruik beschikbaar hoeft te zijn voor andere doeleinden gebruikt kan worden.

Het kerkgebouw is middel; geen doel

In artikel 1 van de kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland staat dat de kerk, levend uit Gods genade in Jezus Christus, de opdracht vervult van haar Heer om het Woord te horen en te verkondigen. Daarvoor is ruimte nodig. Dat kan ook een aula van een scholengemeenschap zijn. In sommige situaties werkt dat zelfs drempelverlagend. Anderzijds kan een kerkgebouw een verwijzing zijn naar de aanwezigheid van God in ons bestaan.

De kosten van het kerkgebouw moeten beperkt zijn.

De kerk is geen vereniging tot behoud van cultuurmonumenten. Als het kerkgebouw een middel is om het kerk-zijn gestalte te geven, dan moeten de kosten van het kerkgebouw tot de overheadkosten gerekend worden. Kerkrentmeesters moeten zich inspannen om zoveel mogelijk financiële middelen beschikbaar te stellen voor de kerntaak van de kerk: de verkondiging van het Woord.

Hans Karstens

Hans Karstens is secretaris van het college van kerkrentmeesters van de protestantse gemeente te Leiden en daarin o.m. belast met het beheer en de exploitatie van de Hooglandse Kerk en de Marekerk. Voorts is hij als ouderling-kerkrentmeester namens de classis Leiden afgevaardigd naar de generale synode.

Communicatie

J. Schinkelshoek

Stadsschrijver als schutspatroom

Wie kent 'm nog? De stadsschrijver? Ja, de functionaris uit Efese die ogenschijnlijk uit het niets opdook om de apostel Paulus en zijn reisgenoten uit de handen van een woedende menigte te redden.

Die stadsschrijver is een van mijn favorieten uit het Nieuwe Testament. Opererend in de marge van de geschiedenis, buiten alle schijnwerpers, speelt hij op het moment dat-het-er-op-aankomt een doorslaggevende rol: hij doet nuchter, verstandig en vakbekwaam wat van hem verwacht mag worden, voorkomt groot onheil en redt zo de jonge Kerk uit een lastig parket. Eigenlijk verdient de stadsschrijver het om te worden uitgeroepen tot schutspatroom van de kerkrentmeesters binnen de Protestantse Kerk in Nederland. Hij is, vind ik, een inspirerend voorbeeld voor mensen die vaak op de achtergrond vaak onzichtbare ondersteuning bieden. Maar meestal in de schaduw zorgen die 'beheerders' er praktisch wel voor dat de kerk ter plaatse er over een tijdje nog staat...

Dat kerkrentmeesterschap vergt steeds meer. Natuurlijk vereist het, zoals van oudsher, vooral verbondenheid, betrokkenheid en toewijding. Maar ook steeds meer vakman-

schap. Met alleen goede wil en een goed ontwikkeld portie inzet lukt het niet meer.

Een van de bijna ambachtelijke vaardigheden die misschien wel meer dan ooit nodig is, ligt op het brede terrein van communicatie. Om de kerk ter plaatse overeind te houden, zal de boodschap verder moeten reiken dan de kerkmuren op zondag. Hoe doe je dat? Is er meer nodig dan de klassieke kerkbode? Hoe bereik je mensen binnen en vooral ook buiten de kerk? Wat komt er allemaal kijken voor een goede, doeltreffende communicatie van de plaatselijke gemeente. Hoe & wat van communicatie — dat gaan we gezamenlijk op een workshop tijdens het aprilcongres van de VKB bespreken.

Communicatie is niet alleen de taak van de dominee. Evenmin van de kerkenraad. Het is een minstens zo belangrijk, maar wel te veel onderschatte en zelfs miskende opgave voor kerkrentmeesters. Het is nauwelijks toeval dat de 'stadsschrijver' sinds de Nieuwe Bijbelvertaling door het leven gaat als 'stadssecretaris'.

Jan Schinkelshoek

Bijna een leven lang opereert Jan Schinkelshoek (1953, Capelle aan den IJssel) op het snijvlak van journalistiek en communicatie rondom de politiek. Begonnen als journalist (bij het Reformatorisch Dagblad, later bij de Haagsche Courant), is hij in de loop der jaren — alvorens in 2006 in de Tweede Kamer te belanden — hoofd communicatie van het CDA, het Ministerie van Justitie en de centrale Rabobank geweest.

Er tussendoor was hij in de jaren '90 hoofdredacteur van zijn 'oude' krant: de Haagsche Courant. Na zijn beslissing om niet terug te keren in de Tweede Kamer in de zomer van vorig jaar, heeft Schinkelshoek zijn oude vak weer ter hand genomen. Hij is zelfstandig communicatieadviseur. Als zodanig adviseert hij ook de afdeling communicatie van het Protestants Landelijk Dienstencentrum van de Protestantse Kerk in Nederland. Jan Schinkelshoek kerkt 'op' Scheveningen.

Giftenaftrek vrijwilligers ANBI

De vorige maand zond de Centrale administratie van de Belastingdienst in Heerlen aan een aantal ANBI-instellingen een circulaire met de volgende inhoud.

"In deze periode doen veel mensen hun aangifte inkomstenbelasting. Mogelijk ook mensen die vrijwilliger zijn bij uw instelling. Deze vrijwilligers komen misschien in aanmerking voor giftenaftrek. Maar anders dan vaak gedacht wordt, is een z.g. vrijwilligersverklaring daarvoor niet voldoende. Er zijn twee situaties mogelijk waarin een vrijwilliger in aanmerking kan komen voor giftenaftrek:

- de vrijwilliger ziet af van een vergoeding voor zijn inzet; en
- de vrijwilliger maakt kosten en krijgt daarvoor geen vergoeding of ziet af van deze vergoeding.

Giftenaftrek bij afzien van een vergoeding voor inzet

Geeft u uw vrijwilligers voor hun inzet een vergoeding die valt binnen de grenzen van de vrijwilligersregeling en zien uw vrijwilligers af van die vergoeding? Dan mag de vrijwilliger het bedrag van die vergoeding opgeven als gewone gift in zijn aangifte inkomstenbelasting. Wel geldt dan een aantal voorwaarden. Daarvan zijn de belangrijkste:

- uw instelling is door de Belastingdienst aangewezen als ANBI;
- uw instelling heeft een regeling getroffen waardoor de vrijwilliger in aanmerking komt voor een vergoeding;
- de financiële situatie van uw instelling is zodanig dat de vergoeding ook uitbetaald kan worden;
- uw instelling heeft de bedoeling om de vergoeding daadwerkelijk uit te betalen; en
- de vrijwilliger moet zelf kunnen bepalen dat hij de vergoeding niet wil ontvangen, maar aan uw instelling schenkt.

Giften bij gemaakte kosten

Is uw instelling door de Belastingdienst aangewezen als ANBI? Maakten uw vrijwilligers kosten? En konden zij deze kosten bij uw instelling declareren, maar hebben zij dat niet gedaan? Dan mag de vrijwilliger het bedrag van die vergoeding opgeven als gewone gift in zijn aangifte inkomstenbelasting. Of kan uw instelling de kosten niet vergoeden, maar worden deze kosten normaal gesproken wel vergoed? Ook dan mogen de

vrijwilligers deze kosten meetellen als een gewone gift. Bij gemaakte kosten kunt u denken aan declaratie van telefoonkosten of de kosten van postzegels.

Voor de gewone giften geldt bij giftenaftrek een drempelbedrag en een maximum. Het drempelbedrag is 1 pct. van het drempelinkomen van de vrijwilliger met een minimum van € 60. De vrijwilliger mag niet meer aftrekken dan het maximum: 10 pct. van zijn drempelinkomen.

Meer informatie

Voor meer informatie: zie www.belastingdienst.nl/giften. Meer informatie voor de vrijwilligers vindt men op het site-onderdeel "Vrijwilligers" op www.belastingdienst.nl, aldus de brief van de Belastingdienst van 22 februari 2011.

Bijdrage Rabobank in AED-apparaten

Eind vorig jaar heeft de protestantse gemeente te Lekkerkerk voor haar beide kerkgebouwen een AED-apparaat aangeschaft. Dat was voor de Rabobank Krimpenerwaard aanleiding om vanuit het Stimuleringsfonds van de bank hiervoor een bijdrage beschikbaar te stellen.

Op de eerste AED-instructieavond voor een aantal enthousiaste vrijwilligers, heeft namens de Rabobank mevrouw A. Pottuit-Latensteijn-van Voorst daartoe een symbolische check van € 1000 overhandigd aan de voorzitter van de kerkenraad, de heer J. Verrips. Tijdens de overhandiging benadrukte mevrouw Pottuit-Latensteijn van Voorst (links de heer Verrips die de cheque toont) dat de Rabobank midden in de samenleving wil staan en een deel van de winst daarom afstaat aan lokale verenigingen en projecten. Op deze manier probeert de bank bij te dragen aan een betere samenleving. De bijdrage aan de financiering van AED-apparaten paste volgens haar heel goed in de doelstelling van het Stimuleringsfonds.

Verlag voorlichtingsbijeekomsten VKB kerkelijke begraafplaatsen (slot)

R.M. Belder

4. Overige onderwerpen

Inshaling van de koster-grafdelver

De koster-grafdelver valt onder de categorie van plaatselijke kerkelijke medewerkers waarop de algemene bepalingen en salarisregeling voor de rechtspositieregeling van kerkelijke medewerkers van de Protestantse Kerk in Nederland van toepassing is. Geadviseerd wordt deze regeling toe te passen.

Wanneer er door de koster-grafdelver ook geruimd wordt, dienen er bepaalde normen t.a.v. milieueisen in acht te worden genomen, zoals de mogelijkheid van douchen, het dragen van beschermende kleding e.d.. E.e.a. dient tevoren worden vastgesteld, waarbij het denkbaar is voor deze werkzaamheden een nader vast te stellen toeslag te verstrekken.

Verzekering

Ook het verzekeringsaspect kwam tijdens de voorlichtingsbijeekomsten van de VKB aan de orde en met name de (wettelijke) aansprakelijkheid. Bij wettelijke aansprakelijkheid, zoals dat door de wetgever is geregeld, is er het criterium dat er sprake moet zijn van schuld of nalatigheid. Wanneer een grafsteen vernield wordt door vandalisme of wanneer er een zware storm woedt, waarbij als gevolg van deze storm takken op de grafsteen terecht komen, zonder dat er sprake is van nalatigheid t.a.v. het onderhoud van de bomen, is er meestal geen wettelijke aansprakelijkheid van de beheerder aanwezig.

Wanneer de kerkelijke gemeente, in haar hoedanigheid van beheerder van de begraafplaats, wel wettelijk aansprakelijk zou zijn, dan is die aansprakelijkheid verzekerd op de polis die de kerkelijke gemeenten via de VKB hebben afgesloten. Uitgesloten is altijd het z.g. bedrijfsrisico (in verzekeringstermen ook wel de 'opzicht-clausule' genoemd) dat zich b.v. kan voordoen bij het plaatsen of wegnemen van een grafsteen.

Wanneer dan schade ontstaat, dan is er geen dekking op de w.a.-polis.

In feite is er dus weinig aanleiding om een extra verzekering voor grafstenen af te sluiten, waarbij komt dat alle grafstenen op graven waarop de grafstuit nog geldt, eigendom zijn van rechthebbende en niet van de beheerder. Maar wanneer colleges van kerkrentmeesters daarvoor toch een dekking wensen, dan wordt geadviseerd hiervoor bij Donatus een all-risks-verzekering af te sluiten.

Verhouding LOB en VKB

Voor besturen en medewerkers van gemeentelijke en bijzondere begraafplaatsen bleek medio de jaren negentig behoefte te bestaan aan een brancheorganisatie op het gebied van beheer van begraafplaatsen. In verband daarmee heeft de toenmalige Vereniging van Kerkvoogdijen van harte meegewerkt aan de totstandkoming van de Landelijke Organisatie van Begraafplaatsen (LOB), waarvan de VKB ook lid is. De LOB geeft het blad "De Begraafplaats" uit dat viermaal per jaar verschijnt. In de LOB hebben o.m. de Rooms-Katholieke Kerk en de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer een bestuurszetel.

De Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer is een belangenbehartigingsorganisatie van plaatselijke kerkelijke gemeenten die deel uitmaken van de Protestantse Kerk in Nederland. Zij heeft een aantal beleidsvoorbereidende commissies, waaronder de Commissie Beheer Kerkelijke Begraafplaatsen die het hoofdbestuur van advies dient en voorts de colleges van kerkrentmeesters van gemeenten die een begraafplaats exploiteren van dienst tracht te zijn.

Oorlogsgraven

Sinds de Tweede Wereldoorlog telt Nederland een aantal militaire erevelden en een groot aantal oorlogsgraven op gemeentelijke en bijzondere begraafplaatsen. De Wet op de lijkbezorging is op deze begraafplaatsen en graven in beginsel onverkort van toepassing.

Tijdens de oorlog werden gesneuvelde militairen van diverse nationaliteiten en burgers niet alleen begraven op gemeentelijke of bijzondere begraafplaatsen, maar soms ook in veldgraven of massagraven. Na afloop van de oorlog deelde de Minister van Oorlog bij brief d.d. 20 juli 1945 aan de burgemeesters mee dat het onderhoud van oorlogsgraven van Duitse militairen werd opgedragen aan de burgemeesters, op dezelfde wijze zoals dat was gebeurd ten aanzien van Nederlandse en geallieerde militaire graven.

Op 13 september 1946 werd met medewerking van de regering de Oorlogsgravenstichting (OGS) in het leven geroepen. Deze stichting nam de verzorging van de Nederlandse oorlogsgraven in binnen- en buitenland op zich. Volgens de circulaire d.d. 11 september 1989 van de OGS worden de graven onderscheiden in:

- a. Rijksgraven. Dat zijn graven van na 9 mei 1940 gesneuvelde of aan bekomen verwondingen overleden Nederlandse militairen, alsmede de graven van Nederlandse burgers die door handelingen van de bezetter zijn omgekomen. Het maakt geen verschil of de graven zich op een gemeente- ▶

- lijke dan wel bijzondere begraafplaats bevinden;
- b. Stichtingsgraven. Graven die in de loop der tijd zijn overgedragen door de eigenaar aan de stichting dan wel aan haar werden afgestaan om niet door een gemeente of een kerkbestuur.
- c. Particuliere graven. Graven zoals bedoeld onder a. die door rechthebbende tegen betaling werden verkregen dan wel door de gemeente of een andere instelling werden aangeboden, en
- d. Geallieerde graven. Graven van gesneuvelde militairen uit het Gemenebest en van andere nationaliteiten.

Het onderhoud van deze oorlogsgraven wordt verzorgd in overleg met de Oorlogsgravenstichting te Den Haag.

Reglement beschikbaar stellen aan rechthebbenden

Soms is men in de communicatieve sfeer niet altijd even duidelijk. Wanneer er een reglement is, en colleges van kerkrentmeesters dienen daarover te beschikken, dan is het noodzakelijk dat rechthebbenden in het bezit worden gesteld van dit reglement. Wanneer het college van kerkrentmeesters dat verzuimt te doen dan kan, ingeval van onduidelijkheden over de inhoud van het reglement, het college van kerkrentmeesters door de rechthebbende verantwoordelijk gehouden worden voor eventuele nadelige gevolgen. De beheerder van de begraafplaats, ofwel het college van kerkrentmeesters, heeft hier een duidelijke zorgplicht.

De inrichting van een graf en de afstand tussen graven onderling

In het Besluit op de lijkbezorging is in paragraaf 4 een aantal afmetingen genoemd, waarvan het voor de colleges van kerkrentmeesters ook belangrijk kennis te dragen. De afstand tussen de graven bedraagt tenminste 30 centimeter en boven de kist of het omhulsel bevindt zich een laag grond van tenminste 65 cm. Verder mogen er maximaal drie lijken boven elkaar worden begraven. Voorwaarde is dat boven elke kist of omhulsel een laag grond van ten minste 30 centimeter dikte wordt aangebracht, die bij een volgende begraafing niet mag worden geroerd. Voor de bovenste kist of het bovenste omhulsel geldt ook de bepaling dat er zich een laag grond bevindt van tenminste 65 centimeter. De graven bevinden zich tenminste 30 centimeter boven het niveau van de gemiddelde hoogste grondwaterstand. De afstand van een graf tot de erfscheiding van de begraafplaats bedraagt ten minste 1 meter.

Waardering colleges van kerkrentmeesters

Van de zijde van de colleges van kerkrentmeesters die op deze bijeenkomsten aanwezig waren, bestond veel waardering voor het initiatief van de VKB om deze voorlichtingsbijeenkomsten te houden.

Het hoofdbestuur van de VKB zal er aan meewerken dat:

- a. er periodiek om de 3 á 4 jaar dergelijke voorlichtingsbijeenkomsten zullen worden belegd;
- b. in de komende periode in "Kerkbeheer", mede naar aanleiding van de vragen die tijdens deze voorlichtingsavonden aan de orde kwamen, op enkele onderwerpen in afzonderlijke publicaties nader wordt

ingegaan;

- c. actuele informatie over de begraafplaatsen zowel op de website als in "Kerkbeheer" wordt opgenomen; en
- d. de onderwerpen "Omvang reservering uitgegeven graven" en "Het plaatsen van urnen" verder worden uitgewerkt.

Tenslotte is het voor geïnteresseerde colleges van kerkrentmeesters van belang te weten dat, naast het gratis exemplaar van het Vademecum Kerkelijke Begraafplaatsen dat in de maanden mei en juni 2010 aan de betreffende gemeenten is aangeboden, er nog extra exemplaren besteld kunnen worden á € 25.

A.W. Riks uit Vlagtwedde 65 jaar organist

In januari 2011 was de heer A.W. Riks 65 jaar lang als organist verbonden aan de hervormde gemeente van Vlagtwedde. Op 16 januari jl. is daaraan aandacht besteed. Hij kreeg op die dag een oorkonde en een tinnen bord overhandigd waarop het kerkzegel is afgebeeld.

De heer Riks (links op de foto) werd dit aandenken overhandigd door de voorzitter van het college van kerkrentmeesters, de heer H. Bossen.

Herbestemming redt monumenten

Op 13 januari 2011 kende staatssecretaris Zijlstra van OC&W ruim € 27 miljoen toe voor 45 monumenten die dit jaar subsidie krijgen voor grootschalige restauratie en herbestemming, zo meldt een persbericht van 13 januari 2011 van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). Het gaat in de meeste gevallen om herbestemming, zoals de Hofpleinlijn in Rotterdam, Radiozendstation Kootwijk en het Groot Museum in Artis in Amsterdam. Er is alles bij elkaar circa € 22 miljoen beschikbaar. Nog eens € 5,4 miljoen gaat naar acht organisaties voor monumentenbehoud.

Gehonoreerde aanvragen

Dankzij de subsidie kan dierentuin Artis in Amsterdam na meer dan zestig jaar het Groot Museum weer openen voor het publiek. De middeleeuwse Broederkerk in Deventer kan eindelijk beginnen aan de hoognodige restauratie. Andere markante monumenten zijn de radiotelescoop in Dwingeloo en de Sojafabriek Cereol in Utrecht en fort Rammekens in Ritthem die beide een nieuwe bestemming krijgen. Verder ontvangen maar liefst vier watertorens in Groningen, Sint-Jans klooster, Domburg en Bergen op Zoom een subsidie voor restauratie en herbestemming.

Dat investeren in restauraties loont, bleek onlangs uit onderzoek in opdracht van het Nationaal Restauratiefonds. Van elke euro die de overheid in restauratie steekt, wordt de staatskas uiteindelijk weer anderhalve euro rijker. Via belastingen, dankzij meer toerisme of een verbeterd vestigingsklimaat. Ook leveren de subsidies veel werk op in de arbeidsintensieve restauratiesector.

Herbestemming

De restauratieregeling is vooral bedoeld voor monumenten die een nieuwe bestemming krijgen. Driekwart van de gehonoreerde subsidieaanvragen gaat naar monumenten met een herbestemming. "Herbestemming wordt steeds belangrijker in ons monumentenbe-

leid. Onze levendige cultuur heeft Nederland in de loop der eeuwen veel karakteristieke gebouwen opgeleverd: kerken, kloosters, boerderijen, fabrieken, watertorens, postkantoren, enzovoort. Als ze hun oorspronkelijke functie verliezen, kunnen we er via herbestemming voor zorgen dat waardevol erfgoed behouden blijft. Deze duurzame oplossing geeft gebouwen een tweede leven dat kan worden ingevuld met wonen, werken en met culturele bestemmingen," aldus staatssecretaris Zijlstra.

Voor 2010 en 2011 is in totaal 46 miljoen euro beschikbaar. Met dat bedrag compenseert het Rijk de afschaffing van de vrijstelling van overdrachtsbelasting voor rijksmonumenten. De nadelige effecten voor de restauratiesector zijn gecijferd op 23 miljoen euro per jaar en dat geld vloeit op deze manier terug. In totaal ontving de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed 138 aanvragen voor de restauratieregeling 2010 en 2011, waarvan een derde gehonoreerd kon worden. De subsidie is bedoeld voor restauraties van monumenten met een herbestemming die meer dan vijf ton kosten, en voor grootschalige restauraties van meer dan 2 miljoen euro. Om de subsidies landelijk te spreiden zijn uit elke provincie maximaal vier aanvragen gehonoreerd, aldus het persbericht van de RCE.

Nieuw kerkelijk centrum protestantse gemeente Heerenveen

Onder het toezien van zo'n 500 gemeenteleden werd op zondag 6 februari 2011 de eerste paal geslagen van het nieuwe kerkelijk centrum van de protestantse wijkgemeente Heerenveen-Centrum, zo meldt het Friesch Dagblad van 7 februari 2011. Op de plek van de huidige Europaankerk verrijst de in komende maanden een grotendeels nieuwe kerk. De contouren van de Europaankerk blijven bestaan, maar intern volgt er een forse bebouwing, terwijl er ook wordt bijgebouwd. Een kerkgebouw voor

de gehele buurt waar iedereen welkom is, is het idee. Met bijvoorbeeld een grand café, kinderopvang in de kerk en taalcursussen.

De eerste paal werd bewust geslagen op de zondag waarop in de Protestantse Kerk in Nederland het werelddiaconaat centraal staat, om te laten zien dat de protestantse gemeente van Heerenveen wil bouwen aan kerk en wereld, aldus ds. A. Sijtsema van de wijkgemeente Heerenveen-centrum. Het kerkelijk centrum moet in 2012 klaar zijn. Voor de bouw is € 3,8 miljoen uitgetrokken, zo meldt het Friesch Dagblad.

Historische kerk Oost-Souburg klaar

De historische kerk "De Open Haven" van de protestantse gemeente Oost-Souburg is gereed. In januari jl. heeft burgemeester R.H. Roep van Vlissingen met een druk op de knop de gerestaureerde kerk, die met schijnwerpers vanaf de grond wordt beschenen, in het licht gezet. De protestantse gemeente beschikt alleen nog maar over deze kerk, die uit 1250 dateert. De restauratie van de kerk en de aanbouw van een ontmoetingscentrum zijn betaald uit de verkoop van het andere kerkgebouw. De kerk is in gebruik voor de zondagse erediensten, maar daarnaast wordt het gebouw ook voor concerten en symposia gebruikt. De Stichting Vrienden van de Historische Kerk Souburg organiseert de culturele activiteiten, aldus het Reformatorisch Dagblad van 8 februari 2011.

Draaginsignes bij jubilea

Ph. M. van Heerde en B. Dekker, Harderwijk.

Johannes Cornelis de Wit, Maurik
15 jaar administrerend kerkrentmeester

J.C. de Wit, Maurik.

Lena Willemijna van Vossen-van Dijke, Tholen
21 jaar coördinator verjaringsfonds/wingerdfonds

L.W. van Vossen-van Dijke, Tholen.

Adriana van de Sande-Sinke, Tholen
21 jaar coördinator verjaringsfonds/wingerdfonds

A. van de Sande-Sinke, Tholen.

GOUD MET BRILJANT

toegekend aan

Jacobus Cornelis de Feij, Zoetermeer
50 jaar organist

J.C. de Feij, Zoetermeer.

Durk van Gorkum, Reduzum/Idaerd c.a.
50 jaar organist

Jannetje Schaap-Verdouw, Zeist
50 jaar organiste

GOUD

toegekend aan

Jakob Stulp, Bedum
40 jaar organist

Hans Nijland, Bloemendaal en Overveen
47 jaar organist

H. Nijland, Bloemendaal c.a.

Johanna Anna van Alphen-Frank, Soest
40 jaar administrateur

Mathijs de Lang, Wijchen-Leur en Batenburg
40 jaar koster

Bernardus Jacobus Castermans, Zutphen
40 jaar collectant

ZILVER

toegekend aan

Alberdina Dirkje Romeijn, Cuijk
25 jaar organist

Jannes Oldewarris, Harderwijk
25 jaar hoofd kerkelijke bureau en ledenadministrateur

Adriana Janna Kegel-de Geus, Mijnsheerenland
32 jaar redactie kerkblad "Mijnsheerenkerk"

A.J. Kegel-de Geus, Mijnsheerenland.

Annemieke van der Gaag-Dekkers, Tholen
26 jaar secretariaat gemeentebld

Ronald Marcel Weijs, Vollenhove
25 jaar organist

R.M. de Weijs, Vollenhove.

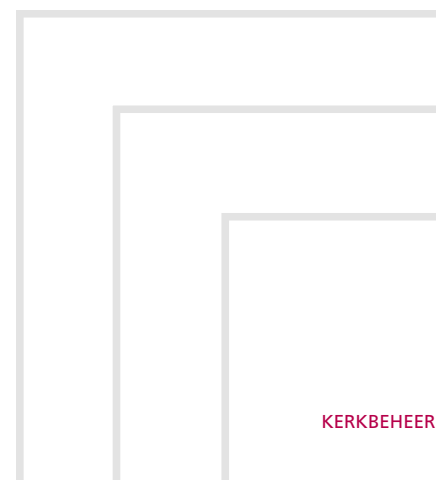
Adriaan Jacobus Knaap, 't Waal en Honswijk
31 jaar voorzitter en ouderling-kerkrentmeester

LEGPLAQUETTE

toegekend aan

Philip M. van Heerde, Harderwijk
17 jaar administrateur

Barteld Dekker, Harderwijk
18 jaar administrateur

- restauratie-, nieuwbouw- en uitbreidingsplannen
- instandhoudingsplannen
- advisering inzake subsidie

Voor het instandhouden van uw kerkgebouw met de status van rijksmonument biedt de rijksoverheid een subsidie in het kader van de Brim-regeling. Subsidie tot een maximum van € 650.000 is mogelijk op basis van een investering van € 1.000.000 aan subsidiabele kosten. De subsidie wordt bepaald op basis van een goedgekeurd meerjaren onderhoudsplan met een looptijd van 6 jaar.

Voor verschillende categorieën rijksmonumenten heeft De Steunbeer BV inmiddels meer dan 250 van deze plannen opgesteld.

Naast het opstellen van het plan en het aanvragen van de subsidie begeleidt De Steunbeer BV desgewenst ook de uitvoering van de werkzaamheden van aanbesteding tot en met oplevering.

De Steunbeer BV

(restauratie) architecten

Havenpark 13-15 4301 JG Zierikzee

T 0111 - 450 930

steunbeer@monumentenweb.nl

www.steunbeer.com

Verstegen accountants en adviseurs is een landelijk opererende organisatie voor meer dan 100 kerkelijke instellingen. Ons kantoor is deels voortgekomen uit de Nederlandse Hervormde Kerk en beschikt over specifieke deskundigheid op uw terrein.

cijfers zijn overal

U MOET ER BLIND
OP KUNNEN VERTROUWEN

De specialist voor kerkelijke instellingen verzorgt voor U

Controle of beoordeling van de jaarrekening

Financiële administratie

Traktement- en salarisadministraties

Advies inzake Juridische en Fiscale vraagstukken

Noordendijk 189
Postbus 574
3300 AN Dordrecht
T. (078) 648 15 55

info@verstegenaccountants.nl
www.verstegenaccountants.nl

VERSTEGEN

accountants en adviseurs

Adviesbureau Kerkfusies

Notarieel jurist met veel ervaring, adviseert en begeleidt plaatselijke kerken in het notariële traject van vereniging (fusie) tot en met de notariële akte.

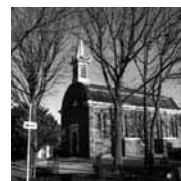
Info: mr. M.J. van Vliet-de Vos,
T: 071-5210272, 0625 020 352,
E: info@advieskerkfusies.nl,
www.advieskerkfusies.nl

Advies over ruimte en liturgie Inrichten van kerken

www.pimvandijkdesigns.nl telefoon 0575-52 88 03

DEN HOED aannemers

Den Hoed Aannemers B.V.
Postbus 79
2860 AB Bergambacht
Telefoon : 0182 - 351 225
Email : aannemers@denhoed.nl
Website : www.denhoed.nl

Den Hoed Aannemers uit Bergambacht, ruim 70 jaar een begrip in de bouw. Gespecialiseerd in restauratie en onderhoud van uw kerkgebouw, bedrijfspand of woning.

De ambachtelijke bouw

Lakerveld ingenieurs- & architectuurbureau BV
architectuur - instandhouding - onderhoud

Noordzijde 95'
tel. 0183-582600

info@lakerveld-noordeloos.nl

4225 PL Noordeloos
fax. 0183-581049

www.lakerveld-noordeloos.nl

de Bonth van Hulten

Postbus 115 - 5250 AC Vlijmen - Telefoon 073 - 5119022
E-mail bvh@volkerwessels.com - Website www.bonthvanhulten.nl

Bouw • Restauratie • Projectontwikkeling

**Kasteel
Zwijnsbergen**

Dé oplossing voor elke bouwopgave

A. van der Vliet

ADMINISTRatieve DIENSTEN

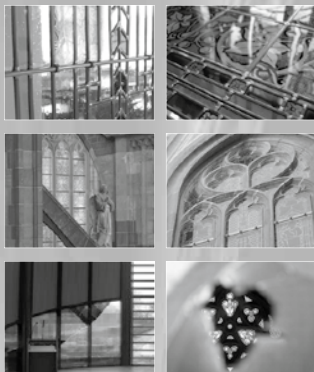
Graaf van Lyndenlaan 25 • 3771 JB Barneveld • Tel. 0342-424113
Fax 0342-424368 • Mobiel 06-55831798 • E-mail: info@vdvliet.org

Uw adres voor:

- Advisering, inrichting en verzorging van financiële/kerkelijke administraties
- Samenstellen en controleren van jaarrapportages
- Advisering en begeleiding van leden- en bijdragenadministraties

Uw glas-in-lood, onze zorg !

- Glas-in-lood restauratie
- Nieuw glas-in-lood
- Gebrandschilderd glas-in-lood
- Glasappliqué
- Gezandstraald glas
- Glasfusing
- Grafmonumenten
- Gast-atelier voor kunstenaars

bv GlasbewerkingsBedrijf Brabant "Gbb"

Kapitein Hatterasstraat 10
5015 BB Tilburg
Tel: 013-5325110
Fax: 013-5427305
Mail: info@gbb.nl
Web: www.gbb.nl

Van der Wal Glas in Lood bv
Het Hoge 5, 7251 XT Vorden
Tel: 0575-555742 Fax: 0575-555679
Van Oldenbarneveldtstraat 83
6828 ZN Arnhem Tel: 026-3706731

Mail: info@vanderwal-glasinlood.nl
Web: www.vanderwal-glasinlood.nl

fabriek van
ELEKTR. LUIDMOTOREN
TORENUURWERKEN
(synchroon- of met
radiografische besturing)
VERLICHTE WIJZERPLATEN
OOK IN LED UITVOERING
RESTAURATIES

"DE KLOK"

5735 GP AARLE-RIXTEL
KAPEL-LAAN 1 TELEFOON (0492) 38 12 02

NIEUWBOUW
RESTAURATIE
ONDERHOUD

Platinalaan 10
5234 GH 's-Hertogenbosch
Tel 073 641 29 51
Fax 073 642 50 55
www.pelsenvanleeuwen.nl
info@pelsenvanleeuwen.nl

Dominicanenkerk Zwolle

Een **goede verstaanbaarheid** in de kerk is niet altijd eenvoudig te realiseren. Door een veelheid aan akoestische factoren is het nodig een professionele en ervaren partner in te schakelen.

Schaapsound is dé leverancier op het gebied van kerkgeluids-installaties, projectie en videoapparatuur en moderne oplossingen voor de kerktelefoon.

Niet alleen door jarenlange ervaring in honderden kerken, maar ook door ons specialisme in het zelf ontwikkelen van hoogwaardige, innovatieve producten. **Zo kunnen we optimaal inspelen op uw specifieke situatie.**

schaapsound

Ridderkerk: Kaartenmakerstraat 18, 2984 CB; Tel. 0180 41 46 00 Zwolle: Baileystraat 2a, 8013 RV; Tel. 038 785 19 77
www.schaapsound.nl info@schaapsound.nl

KKG adviseurs

de specialist in kerkelijk vastgoed

Het Kantoor der Kerkelijke Goederen

het rentmeesterskantoor voor kerken en aanverwante organisaties

Het Kantoor Kerkelijke Administraties

de administratieve dienstverlener voor kerken en instellingen

Op een steeds groter aantal kerkelijke bureaus verlenen de **buitendienst-medewerk(st)ers van KKA** professionele ondersteuning. Meerdere colleges van kerkrentmeesters hebben het afgelopen jaar om verschillende redenen afscheid genomen van hun administrateur. De overstap naar een **blijvende en betaalbare** ondersteuning van KKA is bijna even zoveel keren gemaakt. Het gaat niet alleen om de KKA-medewerk(st)er die op uw kerkelijk bureau werkzaamheden gaat verrichten, maar ook om **het team van deskundigen** dat voor de **benodigde feedback** zorgt.

Een KKA-buitendienstmedewerk(st)er op uw kerkelijk bureau is echt een hele zorg minder!

Wilco den Dikken

Jan Willem Offinga

Astrid Slotboom

Ageeth Udo

Jannie de Graaf

Wil van Egdome

Gerwald Epping

Jeanet van Atten

Marja Ankone

Aleida Tichelaar

Hans Pfeiffer

Piet Koster

Rika Hakvoort

Gosewien Heije

Olof Velt

Het team van deskundigen dat voor de benodigde feedback zorgt bestaat uit:

- E.C. (Elly) Davelaar - ter Maaten, *specialist verzekeringen*;
- Mr. G.B. (Machiel) van Driel FBCB, *btw-specialist*;
- H.G.M. (Henk) Gries, *adviseur horeca*;
- J. (Jaap) Heiwegen, *salarisadministrateur*;
- Ing. L. (Luuk) ten Hooven, *rentmeester en specialist aan- en verkoop van kerkegebouwen*;
- Ing. W. (Wim) Jacobs, *rentmeester*;
- Mr. J. (John) Kerseboom, *jurist personeelszaken*;
- Ing. G.J. (Gerrit) Kolkman, *rentmeester*;
- Drs. A.H.J. (Arwin) Kraaij, *registeraccountant*;
- Ing. J.J.W.M.G. (Johan) Monden, *rentmeester*;
- E.W. (Ewald) Stout, *automatiseringsdeskundige*;
- M.E. (Marijse) Verweij - Kegel, *adviseur P&O*;
- Mr. H.J. (Hendrik Jan) Woltersom, *rentmeester*.

Kijk voor meer informatie ook eens op onze website:

www.kkgkka.nl

Voor inlichtingen en het maken van een afspraak kunt u contact opnemen met onze relatie-beheerder: Joop Buijs, telefoon (0342) 41 57 80.

Hoofdkantoor
KKA/KKG/KerkTransVorm

Postadres
Postbus 675
3800 AR Amersfoort

Telefoon (033) 467 10 10
Fax (033) 465 67 86

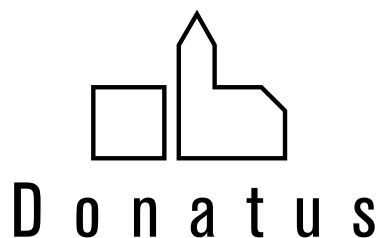
Vestigingsadres
Koningin Wilhelminalaan 23
3818 HN Amersfoort

Internet
www.kerktransvorm.nl
www.kkgkka.nl

Donatus verzekert vertrouwd

Donatus verzekert kerkgebouwen en alles wat daarbij hoort. Zoals doopvonten, kanselbijbels en orgels. Ook voor vrijwilligers en werkers in kerkelijke dienst hebben we passende verzekeringen. Donatus is een betrokken specialist. Klein genoeg om u persoonlijk van dienst te zijn. Groot genoeg om met een gerust hart uw verzekeringsbelangen aan toe te vertrouwen. Donatus is een onderlinge verzekeringsmaatschappij zonder winstoogmerk. Samen met u zorgen we ervoor dat wat waardevol is, behouden blijft voor onze kinderen en hun kinderen en hun kinderen...

www.donatus.nl tel. 073 - 5221700

VERENIGING VOOR
KERKRENTMEESTERLIJK
BEHEER IN DE PKN

BELANGENBEHARTIGING • DIENSTVERLENING • KENNISINSTITUUT

De Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer is de organisatie van beheerders in de Protestantse Kerk in Nederland. De VKB zorgt voor de belangenbehartiging en de dienstverlening voor haar leden.

Daarnaast is de Vereniging een kennisinstituut ten dienste van kerkrentmeesters en alle andere beheerders in de Kerk. De VKB beschikt daartoe over veel kennis en ervaring op het gebied van geldwerving, gebouwen en monumenten, beheer van begraafplaatsen, verzekeringen, enz.

De VKB weet wat er speelt in de kerk en in de wereld daar omheen. Zij weet wat kerkelijke gemeenten nodig hebben en zoekt daar betaalbare oplossingen voor. Protestantse gemeenten, Hervormde gemeenten, Gereformeerde kerken en Evangelisch-Lutherse gemeenten, maar ook externe relaties die binnen de doelstellingen van de Vereniging vallen, kunnen gebruik maken van de volgende diensten van de VKB:

- **MAATWERK IN VERZEKERINGEN:**
nu al ruim 6000 verzekeringen voor WA, bestuurdersaansprakelijkheid, rechtsbijstand, ongevallen, fraude en beroving, vervanging van predikanten, zorg en inkomen, inkomensverzekeringen onder op maat gemaakte polisvoorwaarden en tegen uiterst scherpe premies.
- **STEUN BIJ GELDWERVING:**
al het materiaal voor de actie Kerkbalans (Nieuwe Stijl), eigen folders en brochures voor uw gemeente, advies voor de plaatselijke geldwerving
- **ADVIEZEN VOOR BEHEERDERS:**
over kerktorens, orgels en kerkverwarming, belastingwetgeving en beheer van kerkelijke begraafplaatsen
- **PUBLICATIES:**
handleiding voor kerkrentmeesters, modellen voor plaatselijke regelingen, overeenkomsten en tarieven
- **ONDERSCHIEDINGEN VOOR VRIJWILLIGERS:**
draaginsignes, legplaquettes en speldjes bij jubilea van kerkelijke medewerkers.

VKB - IN DIENST VAN DE KERK

Centraal Bureau Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk
Beheer in de PKN
Nicolaas Maessingel 271D, 3311 KS Dordrecht.
Postadres: Postbus 176, 3300 AD Dordrecht.
Telefoon: 078 - 639 36 66, Fax: 078 - 631 59 49
E-mail: info@kerkrentmeester.nl
Website: www.kerkrentmeester.nl

